

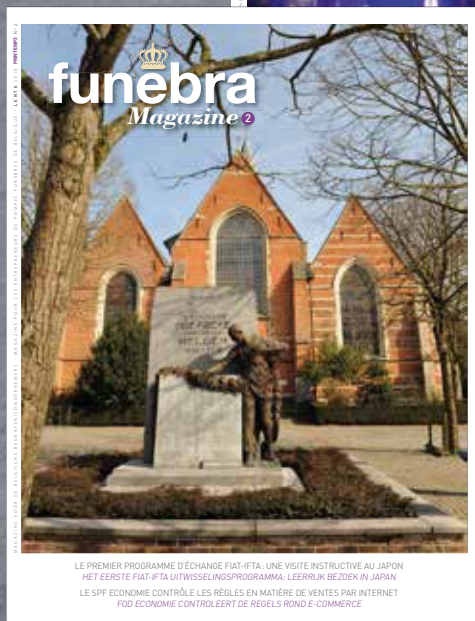
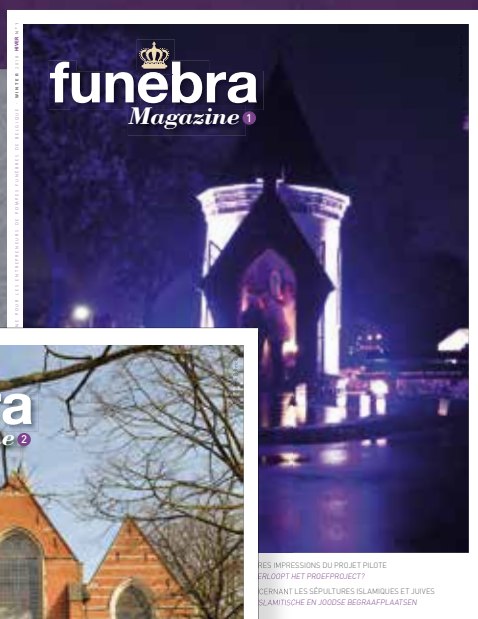
funebra

Magazine 2

6 Redenen om te adverteren in

funebra *Magazine*

- 1 Funebra is het magazine van de Koninklijke Federatie van Begrafenisondernemers van België.
- 2 Het vergroten van de bekendheid van uw bestaande producten en merken.
- 3 Het presenteren van uw innovaties.
- 4 Via funebra magazine bereikt u een publiek dat commercieel interessant is: onze lezers zijn bedrijfsleiders, directieleden en ondernemers die professioneel actief zijn in begrafenisondernemingen en crematoria.
- 5 Adverteren in funebra magazine is goed voor uw zichtbaarheid en imago.
- 6 U bereikt alle Belgische begrafenisondernemers en crematoria.

Voor advertentietarieven en meer informatie: info@funebra.be

inhoud • contenu

SECTORNIEUWS

• Voorwoord	4	• Een sterk opleidingsjaar	28
• Préface	5	• Non aux pratiques funéraires illégales !	30
• Neen tegen illegale uitvaartpraktijken !	6	• Save the date !	32
• Gluren bij de burens	8	• Wet tot modernisering van de btw-ketting	33
• Vols dans les cimetières	12	• Doorgeefschenken zitten sterk in de lift	34
• Rouwbrieven sneller en beter opgevolgd	14	• Chaque première impression compte	36
• Eenvoudig verzenden van rouwbrieven: de rode zak	15	• De terugkeer van het ambacht : grafzerken	38
• Protocole d'accord 2025-2026	16	• Un coup d'oeil chez les voisins	40
• Geen thuisbewaring van een doodgeboren foetus	17	• Amerikaanse moeders verzamelen 'heilige grond'	44
• Nouveau décret flamand sur les funérailles en préparation	18	• Les lettres de faire-part mieux et plus rapidement suivies	45
• Gratis app voor jongeren met zelfmoordgedachten	20	• L'envoi des faire-part de décès : le sac rouge	46
• Verkeerscontrole vertraagt uitvaart	21	• Protocolakkoord 2025-2026	47
• Construire une classification de fonctions tournée vers l'avenir	22	• Diefstallen op begraafplaatsen	48
• De eenzame uitvaart wint damiaanprijs	24	• Le retour de l'artisanat : les pierres tombales	50
• Herdenkingsmonument voor zeven Congolezen	25	• Nieuw vlaams decreet op de lijkbezorging in de maak	52
• Loi portant modernisation de la chaîne tva	26	• Bouwen aan een toekomstgerichte functieclassificatie	54
• Un contrôle routier retarde des funérailles	27	• Des mères Américaines recueillent de la 'terre sacrée'	56
		• Elke eerste indruk telt	59

Achter elke grafsteen schuilt een verhaal van liefde, herinnering en afscheid. Diefstallen op begraafplaatsen raken daarom niet alleen erfgoed en eigendom, maar ook het verdriet en de rust van nabestaanden.

Derrière chaque pierre tombale se cache une histoire d'amour, de mémoire et d'adieu. Les vols dans les cimetières ne touchent dès lors pas uniquement le patrimoine et les biens, mais aussi le chagrin et la sérénité des proches endeuillés.

COLOFON

Magazine van de Koninklijke Federatie van Begrafnisondernemers van België vzw.
Magazine de la Fédération Royale des Entrepreneurs de Pompes Funèbres de Belgique asbl.

Verantwoordelijke uitgever - Éditeur responsable
Johan Dexters, Voorzitter – Président,
Kuipersstraat 7/42, 2000 Antwerpen.

Publiciteit en redactie
Publicité et rédaction
magazine@funebra.be

Vormgeving
www.proforma.be
0478 / 639 170

De redactie heeft de inhoud van dit magazine met de grootste zorg samengesteld en verzoekt om onjuistheden of onvolledigheden te melden. Wanneer informatie is gebruikt waarvan u als rechthebbende niet wordt genoemd, ofwel voor het gebruik geen toestemming verleend heeft, kunt u zich in verbinding stellen met info@funebra.be.
La rédaction a apporté le plus grand soin à la composition du présent magazine. Prière de lui signaler les éventuelles informations erronées ou incomplètes. Merci de nous contacter via info@funebra.be au cas où vous n'auriez pas été référencé par rapport à certaines informations qui vous appartiennent, ou que vous n'auriez pas donné votre autorisation pour leur utilisation.

Johan Dexters -
Voorzitter - Président

Beste collega's,

De voorbije maanden waren bijzonder intens voor onze sector. Achter de schermen werd hard gewerkt, onderhandeld, overlegd en soms ook stevig gediscussieerd. Toch ben ik tevreden dat we de sociale onderhandelingen 2025-2026, ondanks de nodige turbulenties, in goede vorm hebben kunnen afronden.

De bereikte akkoorden brengen enkele belangrijke evoluties met zich mee. Zo worden maaltijdcheques ingevoerd, zullen jobstudenten voortaan voor 100% van het toepasselijke barema worden betaald en werd de regeling rond wachtdiensten aangepast naar één uurloon per schijf van vijftien uur. Daarnaast werd ook duidelijk vastgelegd dat werkgevers de gepaste ceremoniekledij én de nodige beschermkledij ter beschikking moeten stellen, inclusief het onderhoud ervan, conform de welzijnswetgeving.

Bijzondere aandacht wil ik vragen voor het behoud van de regionale feestdag op de feestdag zelf. De federatie zal de sociale secretariaten vragen deze regeling correct toe te passen. Tegelijk doen wij een oproep aan de volledige sector om deze regionale feestdagen ook effectief te respecteren. Respect voor afspraken blijft immers de basis van goed sociaal overleg.

Verder in dit magazine vindt u een belangrijk artikel over het angekondigde overheidsonderzoek naar professionele communicatie bij sollicitaties en eerste contacten. Via zogenaamde mystery calls en correspondentietesten zal worden nagegaan hoe ondernemingen reageren op vragen en kandidaturen in het kader van diversiteit. Verwittigd zijn, is ook in deze context beter voorbereid zijn.

Dat er de voorbije periode soms weinig zichtbaar werd gecommuniceerd, betekent zeker niet dat er niets gebeurde. Binnen Fonds 320 moesten we op zoek naar een nieuwe secretaris. Daarnaast werd ondertussen een intentieverklaring ondertekend met het Fonds Metaal en werd beslist om het complexe waarborgfonds op te splitsen in enerzijds een waarborgfonds voor de uitbetaling van premies en anderzijds een nieuw op te richten opleidingsfonds. Het is onze hoop dat tegen de zomer duidelijk wordt welke richting we definitief zullen uitgaan.

Op het ogenblik dat dit magazine verschijnt, zullen ook de nieuwe richtlijnen, de deontologische code voor Belgische begrafenisondernemers, door minister Simonet publiek gemaakt worden. In het volgende nummer zullen we hier uitgebreid aandacht aan besteden, want deontologie is geen bijkomstigheid maar de ruggengraat van ons beroep.

Daarnaast ontstond de voorbije weken heel wat commotie rond de conceptnota van minister Crevits over de hervorming van de regelgeving inzake begraafplaatsen en lijkbezorging. Open brieven en mediadebatten zorgden voor stevige discussies tussen traditionele en vooruitstrevende visies op de uitvaartsector.

Laat ons echter vooral het essentiële blijven benadrukken. De grote meerderheid van de begrafenisondernemers vervult haar opdracht dagelijks met professionalisme, engagement en diep respect voor overledenen en hun nabestaanden. Ook minister Crevits heeft dat expliciet bevestigd.

Tegelijk mogen we niet blind zijn voor de incidenten die de afgelopen maanden terecht tot grote verontwaardiging hebben geleid. Respect en eerbied voor de overledene en hun families vormen immers de absolute kern van ons beroep. Een overleden lichaam is geen product en mag nooit het voorwerp worden van commerciële praktijken.

De gebeurtenissen tonen bovendien aan dat de uitdagingen niet enkel betrekking hebben op begrafenisondernemers alleen. De volledige uitvaartketen, van zorginstellingen tot crematoria en andere betrokken actoren, heeft nood aan duidelijke, afdwingbare regels en heldere verantwoordelijkheden. Onze federatie vraagt daar al geruime tijd aandacht voor.

Wij verwelkomen dan ook de beslissing van minister Crevits en de Vlaamse Regering om werk te maken van een nieuw Vlaams decreet op de lijkbezorging en de begraafplaatsen. Een hervorming die vertrekt vanuit respect, transparantie en duidelijke principes is noodzakelijk.

Wij ondersteunen daarbij in het bijzonder:

- de verankering van het waardigheidsbeginsel als leidraad voor alle actoren,
- meer transparantie binnen het volledige proces,
- en een duidelijke omschrijving van de verantwoordelijkheden van iedere schakel binnen de uitvaartketen.

Niet zozeer de erkenning van één beroepsgroep, maar wel een coherent en afdwingbaar kader voor iedereen die betrokken is bij de lijkbezorging, zal bijdragen aan duurzame verbetering en vooral aan het herstel van vertrouwen. Want op een van de moeilijkste momenten in het leven moeten families kunnen rekenen op een sector die integer, transparant en menselijk handelt.

Onze federatie engageert zich om samen met minister Crevits en alle betrokken partners constructief mee te werken aan deze noodzakelijke evolutie. Laten we vooral het debat sereen houden en samen zoeken naar oplossingen die werkbaar zijn voor alle partijen. Een conceptnota is immers nog geen definitief decreet, maar wel een vertrekpunt voor overleg en bijsturing.

Binnenkort breekt de zomer aan. Hopelijk brengt die ons niet alleen zon, maar ook momenten van rust, reflectie en ontspanning. Ik wens jullie alvast een deugddoende vakantie.

Chers collègues,

Ces derniers mois ont été particulièrement intenses pour notre secteur. En coulisses, beaucoup de travail, de négociations et de concertations ont eu lieu, parfois dans un climat animé. Je suis néanmoins heureux de constater que nous avons pu conclure les négociations sociales 2025-2026 de manière positive, malgré les turbulences rencontrées.

Les accords conclus apportent plusieurs évolutions importantes. Ainsi, les chèques-repas seront introduits, les étudiants jobistes seront désormais rémunérés à 100 % du barème applicable et le régime des gardes a été adapté avec une indemnisation correspondant à une heure de salaire par tranche de quinze heures. Il a également été clairement établi que les employeurs doivent mettre à disposition du personnel participant aux cérémonies une tenue adaptée, ainsi que les équipements de protection nécessaires conformément à la législation relative au bien-être au travail, y compris leur entretien.

Je souhaite attirer une attention particulière sur le maintien du jour férié régional à la date même de cette fête. La fédération demandera aux secrétariats sociaux d'appliquer correctement cette disposition. Nous lançons également un appel à l'ensemble du secteur afin que ces jours fériés régionaux soient effectivement respectés. Le respect des accords demeure la base d'un dialogue social de qualité.

Dans ce magazine, vous découvrirez également un article important consacré à l'enquête annoncée par les autorités concernant la communication professionnelle lors des procédures de recrutement et des premiers contacts. Des mystery calls et des tests de correspondance seront réalisés afin d'évaluer les réactions des entreprises dans le cadre de la diversité. Être informé, c'est aussi être mieux préparé.

Le fait que peu de communications aient été visibles ces derniers temps ne signifie certainement pas qu'il ne se passait rien. Au sein du Fonds 320, nous avons dû rechercher un nouveau secrétaire. Par ailleurs, une déclaration d'intention a été signée avec le Fonds Métal et il a été décidé de scinder notre complexe fonds de garantie en deux structures distinctes : d'une part un fonds de garantie destiné au paiement des primes, et d'autre part un nouveau fonds consacré à la formation. Nous espérons qu'à l'approche de l'été, la direction que nous prendrons sera définitivement clarifiée.

Au moment de la parution de ce magazine, les nouvelles directives, à savoir le code déontologique des entrepreneurs de pompes funèbres belges, auront également été rendues publiques par le ministre Simonet. Nous y consacrerons une attention particulière dans le prochain numéro, car la déontologie n'est pas un élément accessoire mais bien la colonne vertébrale de notre profession.

Ces dernières semaines ont également été marquées par de nombreuses réactions autour de la note conceptuelle de la ministre Crevits concernant la réforme de la réglementation relative aux cimetières et aux funérailles. Des lettres ouvertes et des débats médiatiques ont suscité des discussions parfois vives entre visions traditionnelles et approches plus progressistes du secteur funéraire.

Gardons toutefois l'essentiel à l'esprit. La grande majorité des entrepreneurs de pompes funèbres accomplissent leur mission chaque jour avec professionnalisme, engagement et un profond respect pour les défunts et leurs proches. Une réalité également confirmée explicitement par la ministre Crevits.

Nous ne pouvons cependant pas rester aveugles face aux incidents qui ont, ces derniers mois, suscité à juste titre une profonde indignation. Le respect et la dignité dus aux défunts et à leurs familles constituent le cœur même de notre métier. Le corps d'une personne décédée n'est pas un produit et ne peut jamais devenir l'objet de pratiques commerciales.

Les événements récents démontrent en outre que les défis ne concernent pas uniquement les entrepreneurs de pompes funèbres. L'ensemble de la chaîne funéraire, des établissements de soins aux crématoriums et aux autres acteurs concernés, a besoin de règles claires, contraignantes et de responsabilités bien définies. Notre fédération réclame depuis longtemps un tel cadre.

Nous saluons dès lors expressément la décision de la ministre Crevits et du Gouvernement flamand d'élaborer un nouveau décret flamand relatif aux funérailles et aux cimetières. Une réforme fondée sur le respect, la transparence et des principes clairs constitue une étape nécessaire et positive.

Nous soutenons en particulier :

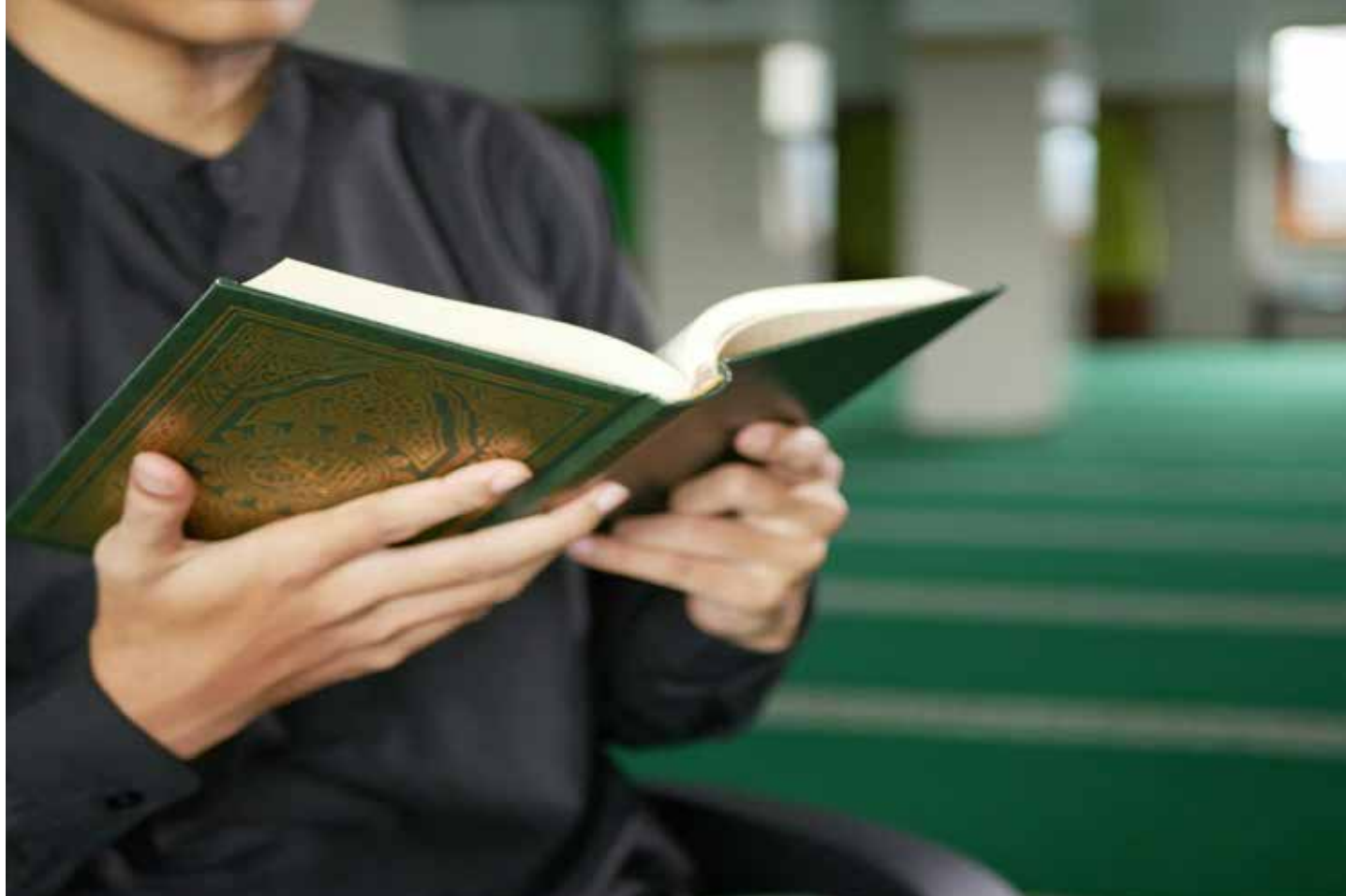
- l'ancrage du principe de dignité comme ligne directrice pour tous les acteurs,
- le renforcement de la transparence dans l'ensemble du processus,
- et une définition claire des responsabilités de chaque maillon de la chaîne funéraire.

Ce n'est pas tant la reconnaissance d'une seule profession, mais bien un cadre cohérent et contraignant pour tous les acteurs impliqués dans les funérailles qui permettra une amélioration durable et surtout un rétablissement de la confiance. Car dans l'un des moments les plus difficiles de la vie, les familles doivent pouvoir compter sur un secteur agissant avec intégrité, transparence et humanité.

Notre fédération s'engage à collaborer de manière constructive avec la ministre Crevits et l'ensemble des partenaires concernés afin de contribuer à cette évolution nécessaire. Restons avant tout constructifs et cherchons ensemble des solutions viables pour toutes les parties. Une note conceptuelle n'est pas encore un décret définitif, mais bien un point de départ pour la concertation et les ajustements nécessaires.

L'été approche désormais. Espérons qu'il nous apportera non seulement du beau temps, mais aussi des moments de repos, de réflexion et de sérénité.

Je vous souhaite d'ores et déjà d'excellentes vacances.

NEE TEGEN ILLEGALE UITVAARTPRAKTIJKEN!

Waarom vergunningen en milieuregels essentieel blijven

In een appartementsgebouw in Zaventem is recent een niet-vergund mortuarium ontdekt. Bewoners sloegen alarm nadat iemand met een doodskist over de terrassen werd gezien. Het bleek te gaan om een clandestiene activiteit waarbij lichamen werden bewaard en ritueel verzorgd in een private woonst, zonder enige vergunning of controle .

De zaak kwam aan het licht nadat bewoners de situatie aankaartten bij het gemeentebestuur. Er volgde een controle, een proces-verbaal en een onmiddellijke stopzetting van de activiteiten. De lichamen werden intussen verwijderd en er loopt een verder onderzoek.

Volgens de beschikbare informatie ging het om een initiatief binnen een religieuze context, waarbij lichamen werden gereinigd volgens islamitische tradities. Die context verklaart de vraag naar

specifieke rituelen, maar verandert niets aan de verplichting om binnen het wettelijke kader te werken.

Wat vooral duidelijk wordt: dit soort praktijken speelt zich volledig buiten de reguliere uitvaartsector af. Erkende uitvaartondernemingen werken zichtbaar, beschikken over aangepaste infrastructuur en zijn gebonden aan vergunningen, controles en sectorale normen. Activiteiten die clandestien in een appartement plaatsvinden, staan daar volledig los van.

GEEN UITVAARTZORG ZONDER VERGUNNING

Wie lichamen bewaart, verzorgt of opbaart, heeft een omgevingsvergunning nodig. Dat is geen detail, maar een basisvoorwaarde om dergelijke activiteiten überhaupt te mogen uitvoeren. Een appartementsgebouw is daar niet voor ontworpen en kan niet voldoen aan de vereisten die aan een funerarium worden gesteld. Dat bleek ook in Zaventem, waar onder meer koeling en infrastructuur aanwezig waren zonder

enige vorm van toetsing of controle. De reactie van het gemeentebestuur was dan ook duidelijk: zonder vergunning moeten de activiteiten stoppen.

VLAREM II: DE BASIS VOOR VEILIGE EN WAARDIGE UITVAARTZORG

Naast de vergunningsplicht moeten uitvaartactiviteiten voldoen aan de milieuwetgeving, in het bijzonder VLAREM II. Die regelgeving vormt de praktische ruggengraat van een veilige en correcte uitvaartwerking.

VLAREM II legt voorwaarden op voor onder meer het bewaren van lichamen, de inrichting van ruimtes voor lijkverzorging, de afvoer van afvalwater en de beheersing van geur- en omgevingshinder. Het gaat daarbij niet om administratieve verplichtingen, maar om concrete randvoorwaarden die de volksgezondheid, de hygiëne en de waardigheid van de overledene beschermen.

Een aangepaste infrastructuur is daarbij essentieel. Koelinstallaties

moeten geschikt en correct afgesteld zijn, werkruimtes moeten hygiënisch ingericht zijn en afvalstromen moeten gecontroleerd worden afgevoerd. Dergelijke voorwaarden kunnen niet worden gerealiseerd in een gewone woonomgeving. Wie toch op die manier werkt, kan onmogelijk voldoen aan de basisvereisten die vandaag gelden binnen de sector.

BESCHERMING VAN SECTOR EN SAMENLEVING

De naleving van vergunningen en milieuregels is geen formaliteit, maar een bescherming op meerdere niveaus. Ze garandeert dat uitvaartzorg op een veilige, respectvolle en maatschappelijk verantwoorde manier gebeurt. Daarnaast beschermt ze ook de sector zelf. Ondernemers die investeren in conforme infrastructuur en correct werken volgens de regels, mogen niet geconfronteerd worden met concurrentie van praktijken die zich volledig aan dat kader onttrekken.

Incidenten zoals in Zaventem brengen bovendien reputatieschade toe aan de volledige sector en versterken de roep om strengere controles en bijkomende regelgeving.

EEN DUIDELIJKE GRENS

De uitvaartsector werkt in een bijzonder gevoelig domein en draagt een grote maatschappelijke verantwoordelijkheid. Dat betekent dat er duidelijke grenzen zijn aan wat kan en wat niet kan.

Uitvaartzorg zonder vergunning en zonder naleving van VLAREM II valt buiten die grenzen. Het is geen alternatieve manier van werken, maar een praktijk die risico's inhoudt voor bewoners, voor de volksgezondheid en voor het vertrouwen in de sector.

De conclusie is dan ook helder: wie uitvaartactiviteiten organiseert, moet dat doen binnen een vergund, gecontroleerd en professioneel kader. Alles daarbuiten hoort niet thuis in de sector. ■■■

**BELGIQUE
THANATOPRAXIE**

A. KONINCKX

CONTACT: 0496/32.04.67

Thanatopraxie / Embaument
Soins d'hygiène et de présentation
Embaumement pour l'international
Spécialiste en reconstruction faciale

Préparer les défunts, notre métier!

GLUREN BIJ DE BUREN

KAMEROEN

De “death planner” in Kameroen: ontzorgen tot het einde

In Kameroen duikt een nieuwe functie op in de uitvaartsector: de zogenaamde “death planner”. Het concept doet denken aan een weddingplanner, maar dan voor het organiseren van een uitvaart. Een van de pioniers is de 27-jarige Leslie Koko, die families begeleidt bij het regelen van begrafenissen en alles wat daarbij komt kijken. In een context waar administratieve procedures en praktische organisatie vaak complex en tijdrovend zijn, speelt zij een opvallende rol.

Meer dan organisatie alleen

De taak van een death planner gaat verder dan het louter plannen van een uitvaart. Leslie Koko begeleidt families bij het volledige traject: van het zoeken naar een kist tot het regelen van praktische en administratieve stappen. Die aanpak vertrekt vanuit een duidelijke visie: nabestaanden moeten zich kunnen focussen op hun rouwproces, zonder belast te worden met logistieke zorgen. Zoals ze zelf aangeeft, is het niet de bedoeling dat een moeder die net haar kind verloren heeft, zelf op zoek moet naar een geschikte kist of verschillende instanties moet aflopen.

Een beroep in ontwikkeling

De functie van death planner staat in Kameroen nog in haar kinderschoenen. Het beroep is niet formeel afgelijnd en groeit vooral vanuit de praktijk. Leslie Koko ontdekte haar interesse tijdens een stage in de thanatopraxie, waar ze in contact kwam met de zorg voor overledenen. Die ervaring vormde de basis voor haar huidige activiteit, waarin ze zowel organisatorische als menselijke begeleiding combineert.

Andere context, gelijkaardige noden

Hoewel de context verschilt van de Belgische uitvaartsector, zijn de onderliggende noden herkenbaar. Ook hier staat het ontzorgen van families centraal en groeit de aandacht voor begeleiding op maat. Het verschil zit vooral in de organisatie van de sector. Waar in België uitvaartondernemers een duidelijk afgelijnde en gereguleerde rol hebben, ontstaan in andere landen nieuwe functies die inspelen op lacunes in het bestaande aanbod.

Blik op de toekomst

De opkomst van de death planner in Kameroen toont hoe de uitvaartsector wereldwijd in beweging is. Nieuwe functies ontstaan waar noden niet volledig ingevuld worden, vaak op het snijvlak van organisatie, zorg en begeleiding. Het is nog afwachten of dit beroep zich verder zal professionaliseren en structureren. Maar één ding is duidelijk: de vraag naar ondersteuning in het rouwproces stopt niet aan de landsgrenzen. ■

Man doet zich voor als uitvaartondernemer

In Nederland staat een 30-jarige man terecht nadat hij zich onder meer had voorgedaan als uitvaartondernemer om zijn eigen overlijden te laten registreren. De man nam contact op met gemeenten in Enschede en Zwolle en presenteerde zich per e-mail als vertegenwoordiger van een uitvaartbedrijf. In die hoedanigheid probeerde hij een overlijdensakte te verkrijgen, terwijl hij tegelijkertijd onder een andere identiteit een nieuw bestaan wilde opbouwen.

Twijfels bij gemeenten

De aanpak wekte al snel argwaan bij de alerte gemeentemedewerkers. Onder meer het ontbreken van herkenbare gegevens van een arts en een crematorium deed vragen rijzen. De betrokken gemeenten gingen niet in op de aanvraag en deden aangifte.

Andere aanpak in Vlaanderen

In Vlaanderen verloopt de aangifte van een overlijden via het digitale platform eLys. Artsen, uitvaartondernemers en lokale besturen wisselen daarin de

nodige gegevens uit. De aangifte is daardoor gekoppeld aan gevalideerde informatie en betrokken partijen, en verloopt niet via afzonderlijke e-mails of losse aanvragen. ■

Tussen keuzevrijheid en ongemak: je levenseinde zelf bepalen

In Nederland groeit het aantal mensen dat bewust kiest om hun levenseinde zelf te bepalen, buiten het klassieke medische kader. Naast euthanasie door een arts, maken duizenden mensen jaarlijks gebruik van andere manieren om hun levenseinde vorm te geven.

Uit recent onderzoek blijkt dat naar schatting 5.800 mensen per jaar overlijden door bewust te stoppen met eten en drinken. Dat komt neer op 3,5 procent van alle sterfgevallen. Daarnaast kiezen nog eens ongeveer 2.000 mensen voor het innemen van een dodelijke combinatie van medicatie.

Alternatief voor euthanasie

Opvallend is dat een groot deel van deze mensen aanvankelijk een euthanasieverzoek indiende, maar geen toestemming kreeg van een arts. Voor

sommigen vormt dat een directe aanleiding om zelf hun levenseinde te bepalen.

Het Nederlandse systeem laat die ruimte ook: begeleiding bij stoppen met eten en drinken is niet strafbaar en wordt juridisch beschouwd als een natuurlijke dood. Artsen en naasten kunnen dus betrokken blijven, bijvoorbeeld via pijnbestrijding of palliatieve sedatie.

Geen eenduidig verhaal

De ervaringen met deze manier van sterven zijn allesbehalve eenduidig. Voor sommige families verloopt het proces relatief rustig en waardig, zeker wanneer er voldoende begeleiding en voorbereiding is. Tegelijk zijn er ook verhalen van een zwaar en moeilijk traject, met fysieke ongemakken zoals dorst, verwardheid en uitputting. Zonder adequate ondersteuning kan het proces bijzonder

ingrijpend zijn, zowel voor de persoon zelf als voor de omgeving.

Wie kiest voor deze weg?

De meerderheid van de mensen die stoppen met eten en drinken is ouder dan 80 jaar en kampt met lichamelijke klachten of een gevoel dat het leven voltooid is. Bij jongere groepen komt vaker het gebruik van medicatie voor, vaak in combinatie met psychische problematiek.

Wat beide groepen gemeen hebben, is dat ze hun situatie als ondraaglijk ervaren en geen perspectief meer zien op verbetering. Voor velen speelt ook het behoud van autonomie een belangrijke rol. Het levenseinde zelf bepalen klinkt duidelijk, maar blijkt in de praktijk vaak een traject met veel grijstinten. ■

Zwaardere overledenen stellen crematoria voor nieuwe uitdagingen

In Zwitserland zien crematoria en uitvaartondernemers een evolutie die ook elders in Europa zichtbaar wordt: het gemiddelde gewicht van overledenen neemt toe. Wat in de samenleving al langer speelt, vertaalt zich ook in de praktijk van de uitvaartzorg.

Grenzen van de infrastructuur

Die evolutie botst op de technische grenzen van bestaande installaties. Niet elk crematorium is uitgerust om zeer grote of zware kisten te verwerken.

In Zürich wordt bijvoorbeeld aangegeven dat bij gewichten boven ongeveer 250 kilogram

eerder wordt overgeschakeld op begraving, omdat crematie niet altijd haalbaar is.

Ook in andere gevallen blijkt dat maatwerk niet volstaat: een kist kan te groot zijn voor de oven, waardoor families alsnog voor een andere vorm van lijkbezorging moeten kiezen.

Zeldzaam, maar reëel

Extreme gevallen blijven voorlopig beperkt, maar ze komen wel voor. In Genève werden in de afgelopen tien jaar slechts twee dergelijke situaties geregistreerd, maar beide vroegen een afwijkende aanpak. Zo wordt verwezen naar een geval waarbij het deksel van een kist moest worden aangepast om een crematie mogelijk

te maken. Dat soort ingrepen maakt duidelijk hoe moeilijk deze situaties kunnen zijn.

Praktische en ethische vragen

Wanneer de grenzen van de infrastructuur bereikt worden, ontstaan niet alleen praktische problemen, maar ook vragen over de manier waarop hiermee wordt omgegaan. Het zet druk op de waardigheid van de behandeling en vraagt om zorgvuldige afwegingen. Daarnaast vraagt dit ook een andere organisatie: aangepaste kisten, extra logistiek en duidelijke communicatie met families wanneer een crematie niet mogelijk blijkt.

Aanpassing van installaties

Sommige crematoria hebben al ingespeeld op deze evolutie. In Zwitserland zijn installaties in gebruik die crematies tot 450 of zelfs 500 kilogram mogelijk maken, inclusief kist. Dat soort investeringen blijft voorlopig beperkt, maar toont wel dat de sector zich voorbereidt op situaties die zich vaker kunnen voordoen.

Evolutie die breder speelt

De vaststellingen in Zwitserland sluiten aan bij signalen uit andere Europese landen, waar gelijkaardige problemen worden gemeld. Het gaat vandaag nog om een beperkt aantal gevallen, maar de onderliggende trend is duidelijk. Voor uitvaartondernemers betekent dit dat uitzonderlijke situaties vaker kunnen voorkomen en dat flexibiliteit in de aanpak noodzakelijk blijft. ■

BRAZILIË

Wet geïnspireerd door hondje Bob

In de Braziliaanse deelstaat São Paulo kreeg een bijzonder verhaal een opmerkelijk vervolg. Bob, een kleine hond, was aanwezig bij de begrafenis van zijn baasje in Taboão da Serra. Na de plechtigheid op de begraafplaats, weigerde hij te vertrekken. Familieleden probeerden hem mee te nemen, maar telkens keerde hij terug naar het graf van zijn baasje.

De medewerkers namen hem uiteindelijk onder hun hoede. Hij kreeg een eigen hondenhok en werd een vaste waarde op de begraafplaats. Tien jaar lang bleef hij er rondlopen, vaak in het gezelschap van rouwenden.

Troost op vier poten

Bob groeide uit tot een vertrouwd gezicht. Hij liep mee met

begrafenisstoeten en bracht, vaak onbewust, wat lichtheid op moeilijke momenten. Zijn bijnaam "Coveiro", Portugees voor grafdelver, kreeg hij omdat hij zo vaak bij uitvaarten aanwezig was. Volgens getuigen kon hij zelfs mensen in rouw doen glimlachen, wanneer hij speels aandacht zocht.

Een einde dat vragen oproept

In 2021 kwam Bob om het leven na een aanrijding. Volgens de toen geldende regels mocht hij niet bij zijn baasje worden begraven. Dat leidde tot heel wat reacties. Uiteindelijk werd er toch een uitzondering toegestaan, onder druk van de publieke opinie. Zijn verhaal bleef hangen, ook buiten de stad waar hij leefde.

Van verhaal naar wetgeving

In februari 2026 werd in São Paulo een nieuwe wet goedgekeurd en ondertekend door gouverneur Tarcísio de Freitas. Die maakt het mogelijk om huisdieren samen met hun eigenaar te begraven.

De regeling, die al snel de bijnaam "Bob Coveiro-wet" kreeg, erkent de emotionele band tussen mens en dier. Honden en katten kunnen voortaan worden bijgezet in bestaande graven of familietombes, op voorwaarde dat de grafrechten bij de eigenaar liggen.

Een blijvende herinnering

Op de begraafplaats van Taboão da Serra kreeg Bob intussen een standbeeld. Zijn verhaal leeft verder als dat van een hond die trouw bleef aan zijn baasje en daarmee meer in beweging zette dan iemand had kunnen vermoeden. ■

VERENIGD KONINKRIJK

Ongeval met schaarlift in uitvaartonderneming

In het Verenigd Koninkrijk is een medewerkster van een uitvaartonderneming om het leven gekomen na een ongeval met een schaarlift, gebruikt voor het verplaatsen van lichamen. Het incident vond plaats in een vestiging in Norfolk.

De vrouw, die alleen aan het werk was, werd aangetroffen onder de schaarlift. Een collega werd gealarmeerd nadat een bezoeker op afspraak niemand ter plaatse aantrof.

Onderzoek naar de omstandigheden

Tijdens het onderzoek werd de schaarwagen uitvoerig onderzocht. Het gaat om een hydraulisch systeem

waarmee een platform omhoog wordt gebracht en gecontroleerd weer kan zakken. Volgens een technisch expert kan een onderdeel dat normaal verhindert dat het platform zakt, na verloop van tijd minder betrouwbaar worden. Daardoor is het mogelijk dat de schaarlift blijft dalen zonder dat die actief wordt bediend.

De huidige hypothese is dat het slachtoffer zich gedeeltelijk onder de schaarwagen bevond op het moment dat het platform naar beneden kwam. Waarom dat gebeurde, is niet duidelijk. Volgens het onderzoek gaat het niet om een handeling die normaal wordt uitgevoerd.

Werken met hulpmiddelen

Het incident vond plaats terwijl de medewerkster alleen aan het werk was. Dergelijke hulpmiddelen zijn in veel uitvaartondernemingen noodzakelijk voor het veilig verplaatsen van lichamen. Tegelijk tonen dit soort situaties aan dat het gebruik ervan duidelijke procedures en opvolging vraagt.

Aandacht voor veiligheid

Hoewel het om een uitzonderlijk geval gaat, maakt het duidelijk dat ook in een uitvaartomgeving risico's verbonden zijn aan het gebruik van materiaal. Correct gebruik, respecteren van veiligheidsinstructies en regelmatige controle van apparatuur blijven essentieel. ■■■

UN ANCIEN PROBLÈME SOUS UNE NOUVELLE FORME VOLS DANS LES CIMETIÈRES

Dans plusieurs communes wallonnes, des signalements de vols dans les cimetières réapparaissent. Ainsi, plusieurs tombes ont récemment été visées dans le cimetière de Fiestaux à Couillet (Charleroi). Des familles ont déposé plainte après avoir constaté la disparition ou la détérioration d'ornements funéraires.

En Flandre également, ce type de faits continue d'apparaître. Récemment, le cimetière de Drogenbos a été touché, où des dizaines de croix et de plaques nominatives en cuivre ont été volées sur des pierres tombales. La commune a déposé plainte et la police enquête sur les faits à l'aide d'images de caméras de surveillance provenant des environs. Selon les premières constatations, il s'agirait probablement de vols destinés à la revente du cuivre. Quelques jours auparavant, des descentes d'eau en cuivre d'une église de la même commune avaient déjà été dérobées. Il est encore trop tôt pour parler d'une vague de grande ampleur, mais les signaux sont reconnaissables. Pour de nombreux professionnels, cela ressemble à un déjà-vu.

POURQUOI LES CIMETIÈRES SONT-ILS VISÉS ?

L'explication est peu surprenante : l'argent. Les ornements en bronze et en cuivre, tels que les statues, vases, plaques nominatives, chandeliers et croix, ont une réelle valeur sur le marché de la ferraille. Ils sont souvent relativement faciles à détacher et disparaissent rapidement dans les circuits illégaux. Ce qui reste derrière eux, ce sont

généralement des dégâts.

Les éléments arrachés laissent des traces sur les pierres tombales et les monuments. Mais l'impact le plus important n'est pas matériel.

BIEN PLUS QU'UN SIMPLE VOL

Pour les proches, il ne s'agit pas d'un simple objet, mais d'un souvenir. Les ornements funéraires sont rarement choisis au hasard. Leur disparition est vécue comme une atteinte au lieu de

repos d'un être cher. Cela explique aussi pourquoi ces faits suscitent chaque fois autant d'indignation. Un cimetière est en effet considéré comme un lieu de calme, de mémoire et de respect.

UN PROBLÈME DE TOUS LES TEMPS

Ceux qui pensent qu'il s'agit d'un phénomène nouveau se trompent. Les vols dans les cimetières existent depuis des décennies, en Belgique comme à l'étranger.

Rien qu'en Belgique, de nombreux cas ont été signalés depuis les années 2000 : des statues en bronze volées à Malines aux tombes pillées à Termonde, en passant par des actes de vandalisme à Audenarde. En Wallonie également, des signalements existent depuis des années, avec des vols répétés notamment à Nivelles, Quiévrain et Herseaux.

À l'international, le constat est identique : en France, des centaines de signalements sont enregistrés chaque année, en Allemagne des statues entières en bronze disparaissent et aux Pays-Bas, ce sont même des urnes et des éléments de tombes qui sont volés.

TOUJOURS LE MÊME CYCLE

Ce qui se passe aujourd'hui en Wallonie et en Flandre s'inscrit dans un schéma récurrent. Des périodes de calme relatif alternent avec des pics de vols. Il y a un an et demi, la Belgique avait déjà été touchée par une vague plus large, notamment avec des vols de statues en bronze au Schoonselhof à Anvers, où plusieurs œuvres d'art de valeur avaient disparu.

Les faits récents à Couillet et à Drogenbos montrent que ce cycle semble réapparaître.

UN DÉFI PERMANENT POUR LES CIMETIÈRES

Il n'est pas encore clair si cela évoluera vers une nouvelle vague de grande ampleur. Ce qui est certain, c'est que les cimetières restent des lieux vulnérables. Souvent isolés, peu surveillés et remplis d'objets ayant à la fois une valeur matérielle et émotionnelle.

L'histoire montre que ce problème ne disparaît jamais complètement. Il réapparaît sans cesse, sous une forme légèrement différente, mais avec le même impact.

Toute personne remarquant une situation suspecte dans ou autour d'un cimetière a intérêt à la signaler immédiatement à la police. ■■■

ROUWBRIEVEN SNELLER EN BETER OPGEVOLGD

Sinds een jaar maken meer dan 120 uitvaartondernemingen, vooral in Vlaanderen, gebruik van de rode postzakken voor het versturen van rouwbrieven. In die periode werden bijna 9.000 tassen verdeeld, goed voor meer dan 300.000 enveloppen. Dat maakt het mogelijk om voor het eerst duidelijk te zien hoe deze manier van werken in de praktijk verloopt.

BETERE OPVOLGING VAN ZENDINGEN

Een belangrijk verschil met vroeger is dat zendingen nu opgevolgd worden. Via een programma van FUNEBRA geven uitvaartondernemers de gegevens van de familie en de datum van de begrafenis in.

Op basis daarvan kan Bpost rekening houden met de dringendheid van de zending. Als er enveloppen niet kunnen worden bezorgd, bijvoorbeeld door een fout in het adres, kan de familie daarover geïnformeerd worden. Elke stap wordt bovendien gescand. Daardoor is bekend wanneer de zak wordt afgegeven en wanneer de brieven worden bezorgd. Als een zending niet tijdig kan worden verwerkt, wordt dat gemeld.

WEINIG KLACHTEN, VAAK VERKLAARBAAR

Over een jaar tijd kwamen er een twintigtal klachten van families binnen. De helft daarvan bleek, na controle via het trackingsysteem, niet terecht. Voor de overige gevallen werden de zendingen terugbetaald.

Vertragingen hebben verschillende oorzaken. Soms wordt de procedure aan het loket niet correct gevolgd. In andere gevallen gaat het om problemen in een sorteercentrum of om uitzonderlijke situaties zoals stakingen.

CORRECT GEBRUIK BLIJFT BELANGRIJK

Een belangrijk aandachtspunt is de manier waarop de rode postzak wordt afgegeven.

Wanneer die niet aan het loket wordt overhandigd, maar in een brievenbus wordt gestopt, komt de zending in het gewone postsysteem terecht. Dat zorgt automatisch voor een vertraging van één tot twee dagen.

Ook aan de kant van de ontvanger speelt er iets. Omdat de postbedeling minder frequent is, wordt de brievenbus niet overal dagelijks leeggemaakt. Daardoor worden rouwbrieven soms te laat gelezen.

BETERE TIMING DAN VROEGER

Niet alle brieven worden de volgende werkdag bezorgd, maar ze komen in de meeste gevallen wel vóór de begrafenis aan. Dat is een duidelijke verbetering ten opzichte van vroeger, toen dit met priorzegels niet altijd het geval was.

DUIDELIJK RESULTAAT

Na een jaar is het duidelijk dat de verzending van rouwbrieven beter verloopt. De opvolging is transparanter en problemen kunnen sneller worden vastgesteld en opgelost.

Voor uitvaartondernemers blijft het belangrijk om de procedure correct te volgen, in het bijzonder door de rode postzakken altijd aan het loket af te geven.

De samenwerking met Bpost zorgt ervoor dat rouwbrieven vandaag betrouwbaarder worden bezorgd dan voorheen, en dat is uiteindelijk waar het om draait. ■■■

Service 24/7

NEMEGEER

AIRCONDITIONING KOELTECHNIEK

Uitrusting en technische installaties voor de begrafenisondernemer.

- Frigokamers & Rouwkamerkoeling
- Airconditioning & warmtepompen
- Elektrische hefinrichting/takels
- Inox rolwagens en wastafels
- Inox reinigingshaspels

Wij hebben de temperatuur in de hand.

Bezoek onze website

<http://funeral.nemegeer.com>

Nemegeer Gerrit
Urselseweg 121
9910 Knesselare

Gsm: 0477/47.66.77
Tel: 09/375.15.99
info@nemegeer.com

DE RODE ZAK

EEN EENVOUDIGE OPLOSSING VOOR HET VERZENDEN VAN ROUWBRIEVEN

De rode zak, een jaar geleden gelanceerd door Funebra in samenwerking met Bpost, heeft zich intussen bewezen als een praktische en efficiënte oplossing voor het verzenden van rouwbrieven.

Veel uitvaartondernemingen hebben deze oplossing inmiddels geïntegreerd in hun dagelijkse werking.

Om deze dienstverlening verder te verbeteren, kunnen de rode zakken voortaan ook rechtstreeks afgegeven worden aan het Masspost-onthaal van de sorteercentra van Bpost, tot 19u45.

Antwerpen	Noorderlaan 395 (Haven 466) 2030 Antwerpen
Brussel	Vilvoordsesteenweg 239 1120 Neder-Over-Heembeek
Charleroi	Rue du Bassin 14 6220 Fleurus
Gent	Industrieweg 30 9032 Wondelgem
Luik	Rue de la Chaudronnerie 3 4340 Awans

WAAROM DE RODE ZAK GEBRUIKEN?

De rode zak vereenvoudigt het verzenden van rouwbrieven:

- **Eenvoudiger beheer**
Het is niet langer nodig om elke envelop afzonderlijk te frankeren
- **Betere opvolging**
U wordt geïnformeerd over de verzending en bij eventuele niet-bezorgde zendingen
- **Vereenvoudigde facturatie**
U betaalt pas na ontvangst van de factuur en uitsluitend voor de effectief verwerkte zendingen

HOE WERKT HET VERZENDEN?

1. Bestel uw rode rouwzakken bij Funebra
2. Activeer de unieke barcode die gekoppeld is aan de familie
3. Plaats de niet-gefrankeerde enveloppen in de rode zak
4. Geef de zak af in een postkantoor of sorteercentrum
5. De rouwbrieven worden verwerkt en nadien ontvangt u de factuur

UW MENING TELT

Om deze dienstverlening verder te verbeteren en nieuwe oplossingen te evalueren (zoals afgifte via Bbox-pakjestautomaten), nodigen wij u uit om een korte enquête in te vullen.

Scan de QR-code om deel te nemen

Of via deze link:
<https://forms.office.com/e/XetK3XuAvF>

Deze oplossing blijft evolueren om u en de families van overledenen steeds meer eenvoud en flexibiliteit te bieden in het dagelijks gebruik.

FunePRIOR is een initiatief van de Koninklijke Belgische Federatie van de Uitvaartsector Funebra, in samenwerking met Bpost. ■■■

PROTOCOLE D'ACCORD

2025–2026 POUR LE SECTEUR FUNÉRAIRE

Les partenaires sociaux du secteur funéraire ont conclu un nouveau protocole d'accord pour la période 2025–2026. Celui-ci prévoit plusieurs mesures relatives aux conditions salariales et de travail, à la formation ainsi qu'à l'organisation du travail dans le secteur.

L'une des principales modifications concerne les chèques-repas. Dans les entreprises où aucun chèque-repas n'est actuellement octroyé, un système sera instauré à partir du 1er juillet 2026, avec une valeur totale de 3,09 euros par chèque-repas, dont 2 euros à charge de l'employeur et 1,09 euro de contribution du travailleur. Dans les entreprises où des chèques-repas existent déjà, la contribution patronale augmentera de 0,75 euro à partir de cette même date. Les entreprises ayant déjà procédé en 2026 à une augmentation de la contribution patronale pourront imputer cette augmentation sur le montant prévu.

Le régime applicable aux étudiants jobistes est également modifié. Le système prévoyant une rémunération à 90 % des barèmes sectoriels est supprimé. Les étudiants jobistes auront désormais droit à 100 % des barèmes sectoriels applicables.

Par ailleurs, le montant minimum requis pour le paiement de la prime de fin d'année est supprimé.

En ce qui concerne le jour férié régional, celui-ci reste maintenu le jour même de la fête. Les employeurs seront invités, par l'intermédiaire de leurs secrétariats sociaux, à appliquer correctement cette disposition.

Une nouvelle réglementation est également introduite pour les services de garde. Les travailleurs bénéficieront désormais d'une heure de salaire par tranche de quinze heures de garde. L'indemnité sera calculée sur la base du salaire de la catégorie 1 avec vingt ans d'ancienneté.

Les conventions collectives de travail relatives aux emplois de fin de carrière et au crédit-temps sont prolongées. Pour les emplois de fin de carrière, la prolongation est prévue jusqu'en 2029, tandis que le crédit-temps avec motif est maintenu pour une durée indéterminée.

La convention collective de travail relative à la formation est également prolongée jusqu'à fin 2028. La poursuite du développement du rapportage relatif aux efforts de formation sera réalisée dans le cadre du futur fonds de formation à créer.

Le protocole prévoit également que les employeurs mettent à disposition du personnel participant aux cérémonies une tenue cérémonielle appropriée ainsi que les équipements de protection nécessaires, conformément à la législation relative au bien-être des travailleurs. Les employeurs assureront également l'entretien de ces vêtements.

Enfin, les partenaires sociaux solliciteront l'avis d'experts concernant l'application de certains avantages sectoriels aux travailleurs occupés sous le statut de flexi-job. Cette analyse portera notamment sur les possibilités juridiques et pratiques d'octroi, d'exclusion ou de mise en place d'alternatives. Les résultats seront ensuite discutés dans le cadre du dialogue social sectoriel. ■■■

GEEN THUISBEGRAVING VAN EEN DOODGEBOREN FOETUS

Een vraag van het AZ Sint-Jan in Brugge aan het Belgisch Raadgevend Comité voor Bio-ethiek heeft geleid tot een helder en richtinggevend advies voor zowel zorginstellingen als de uitvaartsector.

De centrale vraag was eenvoudig, maar gevoelig: kunnen ouders een doodgeboren foetus mee naar huis nemen om die bijvoorbeeld in hun tuin te begraven?
Het antwoord van het Comité is ondubbelzinnig: dat kan niet.

GEEN PLAATS VOOR EEN PRIVÉBESTEMMING

Volgens het advies moet de bestemming van menselijke resten altijd gebeuren binnen een officieel en maatschappelijk georganiseerd kader, zoals een begraafplaats of crematorium. Die keuze is niet louter juridisch ingegeven, maar vertrekt vanuit bredere principes. Het gaat om het garanderen van waardigheid, rechtszekerheid en gelijke behandeling. Zodra menselijke resten in een private context terecht komen, ontstaan er onvermijdelijk vragen op langere termijn.

Wat gebeurt er wanneer een woning verkocht wordt? Hoe kan respect voor de overledene blijvend worden gewaarborgd? En hoe vermijd je uiteenlopende praktijken zonder duidelijk kader? Vanuit dat perspectief stelt het Comité dat het algemeen belang hier zwaarder weegt dan individuele wensen.

RUIMTE VOOR ROUW, BINNEN DUIDELIJKE GRENZEN

Tegelijk benadrukt het Comité dat dit standpunt geen ontkenning mag zijn van het verlies dat ouders ervaren. Integendeel, het onderstreept het belang van een waardige en respectvolle omkadering van rouw. Er blijven immers verschillende mogelijkheden bestaan. Ouders kunnen kiezen voor een begraafing op een begraafplaats, een sterrenweide of een crematie. In het geval van crematie kan de as nadien, binnen de geldende regels, wel aan de ouders worden toevertrouwd. In Vlaanderen bestaat bovendien geen minimale zwangerschapsduur om een begraafing of crematie te vragen. Dat maakt het mogelijk om ouders, ongeacht het stadium van de zwangerschap, een betekenisvol afscheid te bieden.

VERSCHILLEN TUSSEN REGIO'S

Het advies wijst ook op verschillen in regelgeving tussen de regio's. Waar in Vlaanderen geen minimumduur geldt, hanteren Brussel en Wallonië wel drempels voor het organiseren van een uitvaart.

Het Comité pleit daarom voor meer harmonisatie, zodat ouders overal op een gelijke manier begeleid worden en dezelfde mogelijkheden krijgen.

WAT BETEKENT DIT VOOR DE SECTOR?

Voor uitvaartondernemers bevestigt dit advies een realiteit die in de praktijk steeds vaker naar voren komt. Ouders willen het afscheid steeds persoonlijker en intiemer vormgeven, zeker bij verlies in een vroeg stadium van de zwangerschap. Dat is begrijpelijk, maar het botst soms met de grenzen van wat maatschappelijk en juridisch mogelijk is. Het advies maakt duidelijk dat waardigheid niet ontstaat door het afscheid volledig naar de privésfeer te verplaatsen. Integendeel, ze ligt in het aanbieden van respectvolle, gedragen oplossingen binnen het bestaande kader.

EEN DUIDELIJKE LIJN

De vraag uit Brugge toont hoe dun de grens kan zijn tussen individuele wensen en maatschappelijke verantwoordelijkheid. Het Comité trekt daarin een duidelijke lijn: menselijke resten horen niet thuis in een private context.

Voor de uitvaartsector betekent dit geen beperking, maar een bevestiging van haar rol. Net binnen het georganiseerde kader ligt de mogelijkheid om ouders op een waardige, respectvolle en duurzame manier te begeleiden in hun rouwproces. ■■■

NOUVEAU DÉCRET FLAMAND SUR LES FUNÉRAILLES EN PRÉPARATION

Le gouvernement flamand travaille à un tout nouveau décret relatif aux cimetières et aux funérailles. La Flandre souhaite ainsi moderniser la réglementation actuelle et l'adapter à la réalité d'aujourd'hui. La réglementation existante date en grande partie de 2004 et, selon le Gouvernement flamand, elle n'est plus suffisamment adaptée aux évolutions sociétales, juridiques et organisationnelles du secteur funéraire.

La note conceptuelle, récemment présentée au Gouvernement flamand, constitue la base d'un nouveau décret qui devra couvrir l'ensemble de la chaîne funéraire : de la période précédant le décès jusqu'à la destination finale du corps.

POURQUOI UN NOUVEAU DÉCRET ?

Les concertations menées avec différents acteurs du secteur — notamment Funebra, Uitvaartunie Vlaanderen, la VVSG, Burgerzaken Vlaanderen, Domus Medica et des représentants des gestionnaires de cimetières — montrent que la réglementation actuelle présente plusieurs lacunes.

Le Gouvernement flamand fait notamment référence :

- à l'absence de définitions claires des concepts fondamentaux ;
- au manque de principes généraux relatifs à des funérailles dignes ;
- à la nécessité d'une plus grande transparence des tarifs et des structures de coûts ;
- à certaines pratiques commerciales et aux soi-disant « accords murmurés » ;
- à la réforme du second examen médical en cas de crémation.

Selon la note conceptuelle, il ne suffit donc plus de modifier le décret existant.

La Flandre opte délibérément pour un décret entièrement nouveau.

NOUVEAUX PRINCIPES DE BASE

Le futur décret reposera sur un certain nombre de principes généraux relatifs à des funérailles dignes. Le principe de dignité constituera le fil conducteur de l'ensemble de la réglementation.

Le respect du défunt, des dernières volontés et des proches sera central. Par ailleurs, la Flandre souhaite agir explicitement contre les pratiques commerciales qui, selon la note conceptuelle, portent atteinte à des funérailles dignes. Il est notamment fait référence :

- aux accords murmurés entre entrepreneurs de pompes funèbres, hôpitaux et maisons de repos ;
- aux accords commerciaux liés aux volumes de crémation ;
- aux situations où la libération du corps dépend du paiement préalable.

La transparence des prix et des tarifs deviendra également un point d'attention important. Les acteurs publics comme privés devront fournir des informations claires sur leur structure de coûts.

APPROCHE PAR CHAÎNE

Un choix marquant est la construction du nouveau décret selon une approche par chaîne. Cela signifie que la réglementation suivra l'ensemble de la chaîne funéraire :

- la période précédant le décès ;
- la période entre le décès et la destination du corps ;
- la période suivant la destination du corps.

Le décret ne se concentrera donc pas uniquement sur l'inhumation et la crémation, mais également sur des sujets tels que :

- les dernières volontés ;
- le transport funéraire ;
- l'exposition et la conservation du corps ;
- les crématoriums ;
- les concessions ;
- les exhumations ;
- les destinations des cendres ;
- la gestion des cimetières.

RÉFORME DU SECOND EXAMEN MÉDICAL

L'une des propositions les plus marquantes concerne la réforme du second examen médical en cas de crémation.

Un échantillonnage réalisé par l'Agence de l'Administration intérieure montre que, dans plus de 7.300 seconds examens,

les constatations du premier médecin n'ont jamais été contredites. Selon les autorités flamandes, cela démontre que la procédure actuelle ne remplit plus son objectif initial.

C'est pourquoi un système alternatif est actuellement élaboré, avec un médecin de première ligne chargé des constatations et une checklist uniforme pour les examens de corps à faible complexité.

NOUVELLES ÉVOLUTIONS

La note conceptuelle tient également compte des nouvelles évolutions sociétales et des formes alternatives de funérailles.

Des recherches scientifiques sont actuellement en cours concernant :

- l'aquamation (hydrolyse alcaline) ;
- l'humusation dans des conditions contrôlées.

Par ailleurs, la Flandre accorde explicitement une attention particulière aux enfants mort-nés, aux espaces mémoriels pour enfants, aux cimetières naturels et aux funérailles dignes pour les personnes démunies.

QU'EST-CE QUE CELA SIGNIFIE POUR LE SECTEUR ?

Avec ce nouveau décret, la Flandre souhaite mettre en place un cadre plus clair, plus uniforme et plus contraignant pour tous les acteurs de la chaîne funéraire. Le décret s'appliquera notamment aux entrepreneurs de pompes funèbres, aux crématoriums, aux autorités locales, aux hôpitaux, aux maisons de repos et aux transporteurs de dépouilles mortelles.

La note conceptuelle est maintenant développée en avant-projet de décret, qui devra être soumis au Gouvernement flamand à l'automne 2026. ■■■

Prenez soin des familles, même après une perte

Devenez partenaire COMO

Offrez une assistance complète en cas de décès en tant qu'entrepreneur de pompes funèbres

Contact:

+32 (0)23 133 766

info@comopolis.be

Assurance vie à vie belge développée par Cares Assistance, reconnue par la FSMA en tant que souscripteur agréé 0883.745.125 avec l'assureur belge Patronale Life (assurance vie - branche 21) et Axa Assistance (assistance complémentaire - branche 18).

Comopolis NV

Avenue Louise 143/4, 1050 Bruxelles - www.comopolis.be

Numéro d'entreprise: BE0.832.979.976 - FSMA: 108613 A

Éditeur responsable Steve Metior, Avenue Louise 143/4, 1050 Bruxelles

GRATIS APP STEUNT JONGEREN MET ZELFMOORDGEDACHTEN

Jongeren die worstelen met suïcidale gedachten vinden niet altijd gemakkelijk de weg naar hulp. Schaamte, twijfel of onzekerheid maken dat deze gevoelens vaak onuitgesproken blijven. Tegelijk tonen cijfers aan dat dit geen uitzonderlijk fenomeen is: een aanzienlijke groep jongeren geeft aan dat ze hiermee geconfronteerd worden .

Om jongeren in die situaties te ondersteunen, werd de app Spark ontwikkeld. Deze gratis app wil jongeren houvast bieden op momenten waarop het moeilijk gaat en hen helpen om vol te houden.

CONCREET HULPMIDDEL OP MOEILIJKE MOMENTEN

Spark is opgebouwd rond praktische ondersteuning. Jongeren kunnen een persoonlijk safety plan opstellen, waarin ze vastleggen wat hen helpt wanneer het moeilijk wordt en wie ze kunnen contacteren.

Daarnaast biedt de app eenvoudige technieken om tot rust te komen, aangevuld met een "HopeBox" waarin jongeren zaken kunnen verzamelen die

hen moed of hoop geven. Ook duidelijke informatie over suïcidale gedachten en wat kan helpen, maakt deel uit van de app.

Wie nood heeft aan contact, vindt meteen de gegevens van hulplijnen en hulpverlening terug, zodat de stap naar ondersteuning kleiner wordt.

ALLEEN OF SAMEN TE GEBRUIKEN

De app kan zelfstandig gebruikt worden, maar ook samen met een ouder, vriend, vertrouwenspersoon of hulpverlener. Dat maakt het mogelijk om gesprekken op gang te brengen en moeilijke gedachten bespreekbaar te maken.

Onderzoek bij jongeren tussen 12 en 17 jaar toont aan dat het gebruik van de app gepaard gaat met een vermindering van

suïcidale gedachten. Veel jongeren geven bovendien aan dat ze beter weten wat ze kunnen doen wanneer het moeilijk wordt.

AANVULLING OP HULPVERLENING

Spark is bedoeld als ondersteuning en vervangt geen professionele hulpverlening. Jongeren die met dergelijke gedachten worstelen, worden aangemoedigd om contact op te nemen met een hulpverlener.

De app kan wel een eerste stap zijn: een manier om stil te staan bij wat er speelt en om de weg naar hulp te vinden.

De app is gratis beschikbaar via de app stores. ■■■

Meer info via
<https://www.zelfmoord1813.be/Spark>

VERKEERSCONTROLE VERTRAAGT UITVAART

Een begrafenisondernemer uit Limburg werd recent tijdens een rit naar een uitvaart tegengehouden bij een verkeerscontrole. In het voertuig bevonden zich de urne en bloemen voor de plechtigheid.

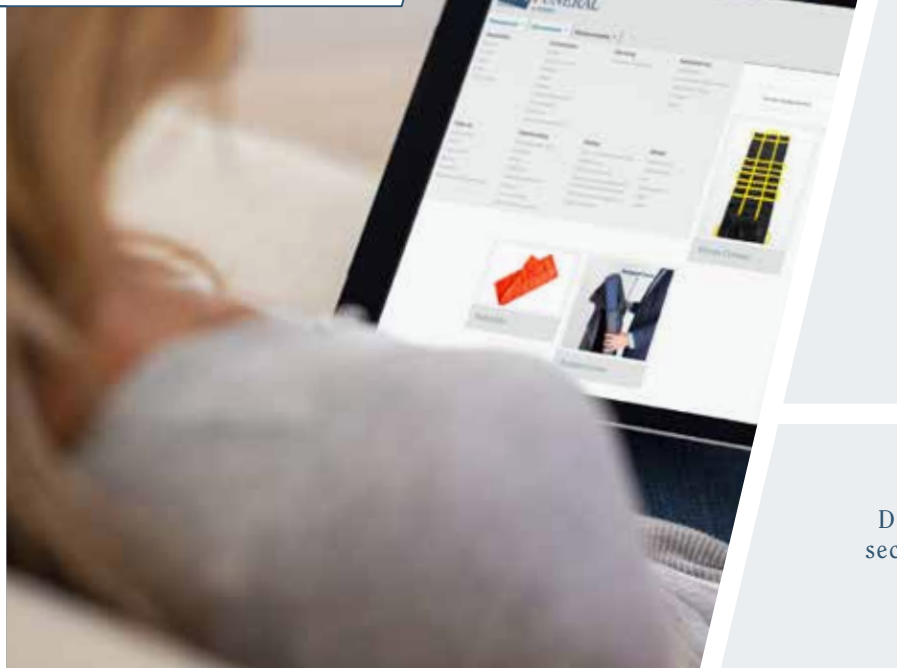
Tijdens de controle bleek dat door vergetelheid de verkeersbelasting niet in orde was. De ondernemer kon zijn rit niet verderzetten, waardoor de uitvaart tijdelijk vertraging opliep.

Volgens de ondernemer had hij gevraagd om eerst de plechtigheid te kunnen afwerken en nadien terug te keren, maar dat werd niet toegestaan. Bij de Vlaamse Belastingdienst klinkt een ander verhaal: er was tijdens de controle geen indicatie dat het voertuig onderweg was naar een uitvaart.

Het voorval is uitzonderlijk, maar legt wel een realiteit bloot. De organisatie van een uitvaart is strak gepland en laat weinig ruimte voor onderbrekingen. Zodra één element niet in orde is, heeft dat meteen gevolgen voor het verdere verloop.

Voor uitvaartondernemers betekent dit dat ook de minder zichtbare kant van de werking, zoals de opvolging van voertuigen en documenten, even betrouwbaar moet zijn als de dienstverlening zelf. ■■■

New

KWALITEITSPRODUCTEN VOOR OVERLIJDENDE ZORG & OVERDRACHT

Thanatopraxie
Vloeistoffen
Instrumenten
Make – up
Uitrusting
Injectie

Kledij
Trolleys
Lijkzakken
Transfer lichamen
Verpleegkundige tafels
Kist accessoires

Deze site is opgezet door specialisten uit de sector en brengt de beste en meest geschikte producten voor uw bedrijf samen

CONSTRUIRE UNE CLASSIFICATION DE FONCTIONS

TOURNÉE VERS L'AVENIR

Le secteur utilise aujourd'hui une classification de fonctions datant des années quatre-vingt, désormais dépassée. Depuis lors, le contenu des fonctions a évolué, les responsabilités se sont déplacées et le fonctionnement du secteur a changé. La classification existante ne correspond donc plus à la réalité actuelle.

Pour cette raison, le Fonds Social et de Garantie pour les Entreprises de Pompes Funèbres, Fonds 320, a décidé d'élaborer une nouvelle classification de fonctions, adaptée au secteur tel qu'il est organisé aujourd'hui. Comme base de ce projet, un protocole d'accord a été conclu entre les partenaires sociaux. Pour l'accompagnement du projet, il a été fait appel à Optimor, qui travaille selon la méthodologie ORBA. Pour l'élaboration du contenu, un groupe de travail technique a été constitué, avec des représentants des organisations de travailleurs (CSC et Setca), une représentation patronale de Funebra

et votre conseillère sectorielle comme participant neutre disposant d'une expertise dans le secteur funéraire. Un comité de pilotage a également été mis en place afin d'assurer le suivi et la validation au sein de la commission paritaire.

QU'EST-CE QU'UNE CLASSIFICATION DE FONCTIONS ?

Une classification de fonctions est une méthode permettant de comparer et de classer objectivement les fonctions sur la base de leur contenu. Il n'est pas tenu compte de la personne qui exerce

la fonction, ni de l'ancienneté ou des prestations, mais uniquement de la fonction elle-même : son objectif, ses responsabilités, les connaissances et compétences requises ainsi que les conditions de travail.

Sur la base de ces éléments, les fonctions sont évaluées et classées en catégories. Cela constitue la base d'une politique salariale cohérente et défendable au niveau sectoriel.

QU'EST-CE QU'UNE DESCRIPTION DE FONCTION ?

La description de fonction constitue le cœur de tout le système. Il s'agit d'une description orientée vers les résultats d'une fonction, qui précise pourquoi cette fonction existe et ce qu'elle doit réaliser. Une bonne description de fonction décrit notamment l'objectif de la fonction, les principaux domaines de résultats, les connaissances et compétences requises ainsi que le contexte dans lequel la fonction est exercée.

Il est également important de préciser ce qu'une description de fonction n'est pas : ce n'est ni une liste de tâches, ni la description d'une personne, ni le reflet d'une entreprise spécifique, ni une énumération d'actes quotidiens.

Il s'agit à chaque fois d'une référence générale et sectorielle qui doit être reconnaissable pour toutes les entreprises.

COMMENT SE DÉROULE LE PROCESSUS ?

La construction d'une classification sectorielle de fonctions se déroule de manière progressive et structurée :

1. Rédaction des descriptions de fonctions

Sur la base de la réalité du secteur, les fonctions sont décrites dans une structure uniforme. Pour réaliser cela, 4 entreprises de pompes funèbres ont été visitées, 2 en Flandre et 2 en Wallonie. Il s'agissait à chaque fois d'une petite et d'une grande entreprise de pompes funèbres.

2. Validation par le terrain

Les employeurs et les travailleurs vérifient les descriptions quant à leur exactitude et à leur reconnaissance.

3. Adaptations par le groupe de travail technique

Les retours du terrain sont intégrés et les descriptions de fonctions sont finalisées.

4. Validation et approbation

Les descriptions de fonctions adaptées sont soumises au comité de pilotage pour validation au sein de la commission paritaire.

5. Élaboration de la matrice des fonctions

Toutes les fonctions sont placées côte à côte afin de rendre visibles leurs relations mutuelles.

6. Analyse et évaluation (méthodologie ORBA)

Les fonctions sont analysées et pondérées objectivement sur la base de critères fixes tels que la contribution, les décisions, les exigences et le contexte.

7. Classement en catégories

Sur la base de cette analyse, les fonctions sont classées en catégories.

8. Mise en œuvre dans le secteur (CCT)

Après la signature de la CCT, les entreprises seront responsables du classement de leurs fonctions concrètes dans ce cadre.

- rend les fonctions comparables entre elles ;
- assure une structure salariale transparente et cohérente ;
- soutient les entreprises dans leur politique RH.

Mais cela n'est possible que si la base est correcte. C'est pourquoi la phase récente de validation des descriptions de fonctions est si

POUR CONCLURE

Aucune décision concernant les salaires n'est prise aujourd'hui. Actuellement, l'objectif est avant tout de développer une classification de fonctions claire et adaptée aux réalités actuelles du secteur. La discussion concernant la structure salariale suivra dans une phase ultérieure du dialogue social. Les discussions tiendront alors compte des différentes fonctions et de la réalité du secteur, afin de parvenir à des accords équilibrés. ■■■

POURQUOI EST-CE IMPORTANT ?

Une classification de fonctions bien élaborée :

- crée de la clarté concernant les fonctions et les attentes ;

DE EENZAME UITVAART WINT DAMIAANPRIJS 2026

De organisatie De Eenzame Uitvaart heeft de Damiaanprijs 2026 ontvangen. De jury bekroonde het initiatief omdat het op een bijzondere manier aandacht schenkt aan mensen die zonder aanwezige familie of naasten worden begraven.

Het initiatief, dat verbonden is aan het Antwerpse Vonk en Zonen, werkt met dichters die een persoonlijk gedicht schrijven en voordragen tijdens uitvaarten waar niemand aanwezig is. Met beperkte informatie proberen zij iets van het leven van de overledene te reconstrueren en een laatste persoonlijk eerbetoon te brengen.

ERKENNING VOOR VERBORGEN WERK

Volgens de jury sluit het project sterk aan bij de gedachte van pater Damiaan: aandacht hebben voor mensen die door de samenleving vergeten of uitgesloten worden. De prijs is tegelijk een erkenning voor het vaak onzichtbare werk dat achter dergelijke uitvaarten schuilgaat.

TUSSEN EENZAAMHEID EN KEUZEVRIGHEID

Het initiatief vertrekt vanuit een bijzonder menselijk uitgangspunt: niemand zomaar in stilte laten verdwijnen. Tegelijk roept het ook vragen op over hoe we vandaag naar eenzaamheid en afscheid kijken. Niet iedereen die zonder aanwezige familie of vrienden wordt begraven, heeft noodzakelijk een ongelukkig of vergeten leven geleid. Sommige mensen kiezen bewust voor een teruggetrokken bestaan, zonder nood aan een groot sociaal netwerk of uitgebreid afscheid. Dat vraagt om nuance. Een afscheid zonder aanwezigen hoeft niet altijd te betekenen dat iemand "vergeten" werd. Soms weerspiegelt het eenvoudigweg de manier waarop iemand zijn of haar leven bewust heeft ingericht. Ook daarin verdient iemands keuze en levensvisie respect.

WAARDIGHEID IN ELK AFSCHIED

In de uitvaartsector blijft dat een belangrijke maatschappelijke reflectie. Achter elke uitvaart schuilt immers een uniek levensverhaal, met eigen keuzes, relaties en vormen van verbondenheid. Waardigheid in afscheid betekent niet noodzakelijk een grote ceremonie of veel aanwezigen, maar wel respect voor de persoon die iemand was. ■■■

HERDENKINGSMONUMENT VOOR ZEVEN CONGOLEZEN UIT WERELDTENTOONSTELLING VAN 1894

Op de begraafplaats Schoonselhof in Antwerpen is een herdenkingsmonument onthuld voor zeven Congolezen die overleden tijdens de Wereldtentoonstelling van 1894. Het monument herdenkt een pijnlijk hoofdstuk uit de koloniale geschiedenis waarbij Congolezen in een nagebouwd “Afrikaans dorp” aan het publiek werden tentoongesteld.

De zeven slachtoffers maakten deel uit van een groep van 144 Congolezen die in 1894 naar Antwerpen werden gebracht voor de Wereldexpo. Op het plein voor het Koninklijk Museum voor Schone Kunsten moesten zij hun dagelijks leven naspelen voor bezoekers van de tentoonstelling.

Tijdens hun verblijf werden verschillende deelnemers ziek. Zeven van hen overleden uiteindelijk in het Stuijvenbergziekenhuis aan dysenterie en longaandoeningen. De slachtoffers waren tussen 17 en 35 jaar oud en werden begraven in een massagraf op het Schoonselhof.

Om deze geschiedenis zichtbaar te maken besliste het Antwerpse stadsbestuur twee jaar geleden om een cenotaaf te plaatsen op de begraafplaats. Een cenotaaf is een herdenkingsmonument voor overledenen van wie de stoffelijke resten niet afzonderlijk kunnen worden geïdentificeerd of teruggevonden.

De inhuldigingsceremonie vond plaats in aanwezigheid van vertegenwoordigers van het Antwerpse stadsbestuur en leden van de Congolees-Vlaamse gemeenschap. Voor verschillende aanwezigen betekent het monument een belangrijke stap in de erkenning van een lang onderbelicht deel van de geschiedenis.

Met het monument wil de stad niet alleen de zeven slachtoffers herdenken, maar ook ruimte creëren voor reflectie over het koloniale verleden en de manier waarop daarmee vandaag wordt omgegaan. ■■■

*Affiche van de Wereldtentoonstelling van Antwerpen (1894),
publiek domein, via Wikimedia Commons*

LOI PORTANT MODERNISATION DE LA CHAÎNE TVA

QUE DEVEZ-VOUS CONCRÈTEMENT METTRE EN ORDRE EN TANT QU'ENTREPRENEUR DE POMPES FUNÈRES ?

**La réforme des procédures TVA, entamée en janvier 2025
avec la modernisation de la chaîne TVA, est introduite progressivement.
Depuis le 1er mai 2026, une nouvelle phase est entrée en vigueur.**

Ces modifications ont un impact direct sur la manière dont la TVA est payée, suivie et récupérée. Il est important d'appliquer correctement ces règles dans l'administration quotidienne.

NOUVEAU NUMÉRO DE COMPTE POUR LES PAIEMENTS TVA

Tous les paiements TVA effectués depuis le 1er mai 2026 doivent être réalisés via le nouveau numéro de compte du SPF Finances : **BE41 6792 0036 4210**. Cela vaut pour tous les paiements effectués à partir de cette date, même lorsqu'ils concernent des périodes de déclaration antérieures.

Il est donc nécessaire d'adapter les ordres de paiement existants, les domiciliations et les modèles bancaires à ce nouveau numéro de compte.

REMPLACEMENT DU COMPTE COURANT

Le compte courant TVA a été supprimé et remplacé par un compte de provision TVA. Lorsque toutes les déclarations TVA obligatoires avaient été introduites au 30 avril 2026, le solde du compte courant a été transféré vers ce nouveau compte de provision.

Si certaines déclarations restaient ouvertes, les crédits pouvaient être remboursés sur le compte bancaire de l'entreprise ou utilisés pour apurer d'autres dettes en cours.

REMBOURSEMENT DES CRÉDITS TVA

Depuis le 1er mai 2026, un crédit TVA ne peut être demandé qu'au moyen de la déclaration TVA elle-même. Cela signifie

que la demande de remboursement doit être formulée explicitement dans la déclaration. Lorsque ce n'est pas le cas, le crédit est automatiquement placé sur le compte de provision et utilisé pour les dettes TVA futures.

Un remboursement ultérieur n'est possible que via une demande distincte introduite sur MyMinFin.

Pour les entreprises qui disposaient encore d'un crédit TVA sur l'ancien compte courant, il est important de vérifier comment ce montant est traité: remboursement ou utilisation via le compte de provision.

DÉLAIS D'INTRODUCTION DES DÉCLARATIONS TVA

Les délais d'introduction des déclarations TVA restent stricts. Les déclarants mensuels doivent introduire leur déclaration pour le 20e jour du mois suivant la période de déclaration. Si ce jour tombe un week-end ou un jour férié, l'échéance est reportée au premier jour ouvrable suivant.

Les déclarants trimestriels doivent introduire leur déclaration pour le 25e jour du mois suivant la période de déclaration. Ce délai n'est pas prolongé lorsque la date tombe un week-end ou un jour férié. ■■■

Federale
Overheidsdienst
FINANCIËN

UN CONTRÔLE ROUTIER RETARDE DES FUNÉRAILLES

Un entrepreneur de pompes funèbres du Limbourg a récemment été arrêté lors d'un contrôle routier alors qu'il se rendait à des funérailles. L'urne et les fleurs destinées à la cérémonie se trouvaient dans le véhicule.

Lors du contrôle, il est apparu que la taxe de circulation n'était pas en ordre à la suite d'un oubli. L'entrepreneur n'a pas pu poursuivre sa route, ce qui a entraîné un retard temporaire des funérailles.

Selon l'entrepreneur, il avait demandé à pouvoir d'abord assurer la cérémonie avant de revenir ensuite, mais cela n'a pas été autorisé. Du côté du Service flamand des impôts, une autre version est avancée : lors du contrôle, rien n'indiquait que le véhicule se rendait à des funérailles.

L'incident reste exceptionnel, mais il met en lumière une réalité. L'organisation de funérailles suit un planning très serré et laisse peu de place aux interruptions. Dès qu'un élément n'est pas en ordre, cela a immédiatement des conséquences sur le déroulement de l'ensemble.

Pour les entrepreneurs de pompes funèbres, cela signifie que même les aspects moins visibles du fonctionnement, comme le suivi des véhicules et des documents, doivent être aussi fiables que le service lui-même. ■■■

since 1881

Belgian manufacturer
of eco & quality coffins

www.aninco.be

Industrieweg 2 - 3990 Peer - Tel.: +32 11 31 11 20 - info@aninco.be

EEN STERK OPLEIDINGSJAAR VOOR DE UITVAARTSECTOR

GROTE BELANGSTELLING VOOR OPLEIDINGEN EN STUDIEDAGEN

De voorbije maanden werd binnen de sector sterk ingezet op opleidingen, praktijktrainingen en studiedagen. Het aanbod was breed, actueel en sterk praktijkgericht.

Verschillende sessies kenden een grote opkomst en de reacties van deelnemers waren bijzonder positief. Daarmee bevestigt de sector opnieuw dat blijvende bijscholing en professionele ontwikkeling belangrijk blijven binnen een snel evoluerende uitvaartsector.

De voorbije periode organiseerde jullie sectorconsulent een breed en praktijkgericht

opleidingsaanbod dat rechtstreeks aansloot bij de dagelijkse realiteit van uitvaartondernemers en medewerkers. Daarbij werd bewust gekozen voor een combinatie van technische opleidingen, actuele thema's, praktijktrainingen en maatschappelijke onderwerpen.

DIGITALE TOEPASSINGEN IN OPMARS

Een van de opleidingen die bijzonder veel belangstelling trok, was de

opleiding rond AI, ChatGPT en Canva. Deelnemers maakten kennis met digitale toepassingen die steeds vaker hun weg vinden naar de dagelijkse werking van ondernemingen. Thema's zoals communicatie, administratie, artificiële intelligentie en visuele ondersteuning kwamen uitgebreid aan bod.

De grote interesse toont duidelijk dat de sector openstaat voor technologische evoluties en digitale hulpmiddelen die ondernemingen praktisch kunnen ondersteunen.

WETGEVING BLIJFT ESSENTIEEL

Ook de opleiding wetgeving in de uitvaartsector kende een groot succes. Correcte kennis van regelgeving blijft essentieel binnen een sector die werkt in een juridisch en maatschappelijk gevoelig kader.

Tijdens deze opleiding werd stilgestaan bij actuele regelgeving en concrete aandachtspunten waarmee ondernemingen dagelijks geconfronteerd worden. De grote belangstelling bevestigt dat er binnen de sector nood blijft aan duidelijke en praktische toelichting rond wetgeving.

PRAKTIJKTRAININGEN BLIJVEN BELANGRIJK

Naast theoretische opleidingen bleef ook de aandacht voor praktijkgerichte vorming groot. Zo werd een praktijktraining georganiseerd rond het vouwen van lijkwaden. Tijdens deze opleiding stonden techniek, zorgvuldigheid en praktische uitvoering centraal.

De belangstelling voor dergelijke praktijkopleidingen toont aan dat vakmanschap en correcte uitvoering binnen de sector een blijvend aandachtspunt blijven.

AANDACHT VOOR MENSELIJKE BEGELEIDING

Ook de menselijke kant van het beroep kwam uitgebreid aan bod. Tijdens de opleiding begeleiden van nabestaanden na zelfdoding werd ingezoomd op communicatie en begeleiding in bijzonder gevoelige omstandigheden. Deelnemers kregen technieken aangereikt om families professioneel en gepast te woord te staan.

Daarnaast werd ook een opleiding stressmanagement georganiseerd. Tijdens deze sessie leerden deelnemers technieken om hun fysieke, mentale en emotionele batterijen beter op te laden en stress tijdig te herkennen en te verminderen. De aanwezige deelnemers waren bijzonder tevreden over de inhoud en de praktische toepasbaarheid.

STUDIEDAGEN ROND MAATSCHAPPELIJKE EVOLUTIES

Naast de opleidingen werden ook verschillende studiedagen georganiseerd. Tijdens het overlegplatform Dementie en Uitvaart, georganiseerd door Expertisecentrum Dementie Orion in samenwerking met Fonds 320, stond het thema "Dementie en uitvaart" centraal. Het bracht professionals uit de zorg- en uitvaartsector samen om ervaringen, kennis en ideeën uit te wisselen rond afscheid en dementie. Er werd bewust gekozen voor interactieve gesprekken en dialoog, met bijzondere aandacht voor samenwerking en verbondenheid tussen verschillende actoren binnen beide sectoren.

De studiedag rond het SBO-project Death Care kende veel belangstelling. Tijdens deze studiedag werden actuele evoluties en juridische uitdagingen binnen de hedendaagse dodenzorg besproken. Thema's zoals lichaamsdonatie, religieuze minderheden, het juridisch statuut van het lichaam na overlijden en nieuwe vormen van lijkbezorging zoals resomatie kwamen uitgebreid aan bod.

De studiedag maakte duidelijk dat de uitvaartsector geconfronteerd wordt met belangrijke maatschappelijke, ethische en juridische evoluties, en dat samenwerking tussen praktijk en wetenschappelijk onderzoek steeds belangrijker wordt.

INVESTEREN IN PROFESSIONALISERING

De voorbije maanden tonen duidelijk aan dat de sector niet stil staat. Medewerkers en ondernemers blijven investeren in kennis, vakmanschap en professionele ontwikkeling. Opleidingen en studiedagen blijven daarbij een belangrijke rol spelen.

Voor de sector blijft het essentieel om blijvend in te zetten op praktijkgerichte opleidingen en actuele thema's, zodat medewerkers zich kunnen blijven ontwikkelen binnen een beroep dat voortdurend in beweging is. ■■■■

NON AUX PRATIQUES FUNÉRAIRES ILLÉGALES!

Pourquoi les permis et les règles environnementales restent essentiels

Dans un immeuble à appartements à Zaventem, une morgue non autorisée a récemment été découverte. Des habitants ont donné l'alerte après avoir aperçu une personne transportant un cercueil sur les terrasses. Il s'agissait d'une activité clandestine au cours de laquelle des corps étaient conservés et préparés rituellement dans une habitation privée, sans aucun permis ni contrôle.

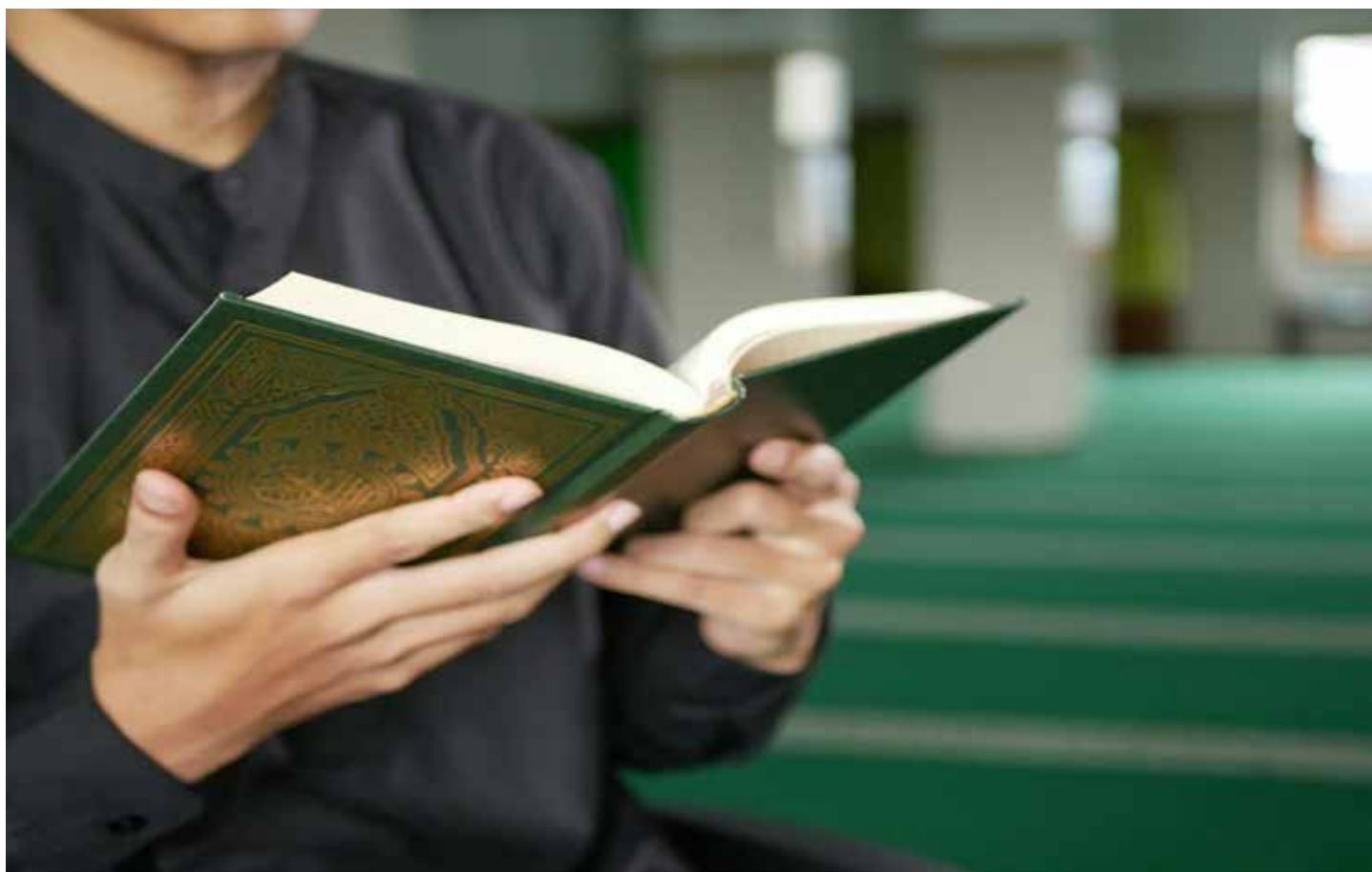
L'affaire a été révélée après que des riverains ont signalé la situation à l'administration communale. Un contrôle a suivi, un procès-verbal a été dressé et les activités ont été immédiatement interrompues. Les corps ont entre-temps été retirés et une enquête complémentaire est en cours. Selon les informations disponibles, il s'agissait d'une initiative dans un contexte religieux, où les corps étaient

lavés selon les traditions islamiques. Ce contexte explique la demande de rituels spécifiques, mais ne change rien à l'obligation de travailler dans le respect du cadre légal. Ce qui apparaît surtout clairement, c'est que ce type de pratiques se déroule totalement en dehors du secteur funéraire régulier. Les entreprises de pompes funèbres agréées travaillent de manière transparente, disposent d'infrastructures adaptées et

sont soumises à des permis, des contrôles et des normes sectorielles. Les activités organisées clandestinement dans un appartement n'ont rien à voir avec ce cadre.

PAS DE SERVICES FUNÉRAIRES SANS PERMIS

Toute personne qui conserve, prépare ou expose des corps doit disposer d'un permis d'environnement. Il ne s'agit pas d'un détail, mais d'une condition de base

pour pouvoir exercer ce type d'activités.

Un immeuble à appartements n'est pas conçu à cet effet et ne peut répondre aux exigences imposées à une morgue. Cela a également été constaté à Zaventem, où des installations de refroidissement et des infrastructures étaient présentes sans aucune forme d'évaluation ou de contrôle.

La réaction des autorités communales a dès lors été claire : sans permis, les activités doivent cesser.

VLAREM II : LA BASE DE SERVICES FUNÉRAIRES SÛRS ET DIGNES

Outre l'obligation de permis, les activités funéraires doivent respecter la législation environnementale, en particulier le VLAREM II. Cette réglementation constitue la base pratique d'un fonctionnement funéraire sûr et correct.

Le VLAREM II impose des conditions concernant notamment la conservation des corps, l'aménagement des espaces destinés aux soins mortuaires, l'évacuation des eaux usées ainsi que la maîtrise des odeurs et des nuisances environnementales. Il ne s'agit pas de simples obligations administratives, mais de conditions concrètes destinées à protéger la santé publique, l'hygiène et la dignité du défunt.

Une infrastructure adaptée est essentielle à cet égard. Les installations de refroidissement doivent être appropriées et correctement réglées, les espaces de travail doivent être aménagés de manière hygiénique et les flux de déchets doivent être évacués de manière contrôlée.

De telles conditions ne peuvent être réalisées dans un environnement résidentiel ordinaire. Toute personne qui travaille de cette manière ne peut donc pas satisfaire aux exigences de base actuellement en vigueur dans le secteur.

PROTECTION DU SECTEUR ET DE LA SOCIÉTÉ

Le respect des permis et des règles environnementales n'est pas une formalité, mais une protection à plusieurs niveaux. Il garantit que les services funéraires soient assurés de manière sûre, respectueuse et socialement responsable.

Cela protège également le secteur lui-même. Les entrepreneurs qui investissent dans des infrastructures conformes et travaillent correctement selon les règles ne doivent pas être confrontés à une concurrence de pratiques qui échappent totalement à ce cadre.

Des incidents comme celui de Zaventem portent en outre atteinte à la réputation de l'ensemble du secteur et renforcent les appels à des contrôles plus stricts et à une réglementation supplémentaire.

UNE LIMITE CLAIRE

Le secteur funéraire travaille dans un domaine particulièrement sensible et assume une grande responsabilité sociétale. Cela signifie qu'il existe des limites claires à ce qui est acceptable et à ce qui ne l'est pas.

Les services funéraires exercés sans permis et sans respect du VLAREM II dépassent ces limites. Il ne s'agit pas d'une manière alternative de travailler, mais d'une pratique qui comporte des

ENDLIS

Waardig afscheid op zee.
Daar zorgen wij voor.

Un dernier adieu en mer
empreint de dignité.
Nous y veillons.

www.endlis.be | ☎ 059 70 32 89

risques pour les habitants, pour la santé publique et pour la confiance dans le secteur.

La conclusion est donc claire : quiconque organise des activités funéraires doit le faire dans un cadre autorisé, contrôlé et professionnel. Tout ce qui se situe en dehors de ce cadre n'a pas sa place dans le secteur. ■■■

SAVE
THE DATE!
.....

TWEEDE DEATH CARE-SYMPOSIUM FOCUST OP ECOLOGISCHE UITDAGINGEN IN DE DODENZORG

Na een eerste succesvolle editie brengt het symposium opnieuw professionals uit de uitvaartsector, onderzoekers en andere geïnteresseerden samen rond actuele evoluties binnen de dodenzorg.

*Uitnodiging publiek
symposium Death Care:
Ecologische uitdagingen in
de hedendaagse dodenzorg*

Datum: 13 oktober 2026

Tijdstip: 10u - 16u

Locatie: Klooster van de
Grauwzusters
(Universiteit Antwerpen)
Lange Sint-Annastraat 7,
2000 Antwerpen

Death Care

Het tweede symposium van het onderzoeksproject Death Care (zie het vorige nummer van Funebra magazine) staat in het teken van **ecologische uitdagingen in dodenzorg**. We zullen het onder andere hebben over de duurzaamheid van verschillende traditionele en nieuwe vormen van lijkbestemming. We besteden ook bijzondere aandacht aan de ethische overwegingen die met dit thema gepaard kunnen gaan.

Katrien Michiels (Faculteit Toegepaste Ingenieurswetenschappen Universiteit Antwerpen) tijdens dit symposium voor het eerst bevindingen van de **duurzaamheidsanalyses** binnen Death Care bespreken. Het onderzoek van Katrien en collega's beoordeelt de milieueffecten en financiële impact van verschillende begrafenispraktijken en -diensten.

Een andere bevestigde spreker is **Brenda Matthijssen**. Als universitair hoofddocent religiewetenschappen aan de Rijksuniversiteit Groningen bestudeert zij allerlei aspecten van de menselijke omgang met sterven, dood en rouw in hedendaags Europa. Ze maakte enkele jaren geleden podcast *De Podkist* en schrijft en denkt over duurzame uitvaartpraktijken, bijvoorbeeld over natuurbegraafplaatsen en nieuwe technieken als resomatie en humaan composteren.

Het symposium richt zich op een breed publiek: professionals uit de uitvaartsector, academici en andere geïnteresseerden zijn van harte welkom. Het programma zal bestaan uit een combinatie van presentaties, interactieve sessies en een netwerkmoment. De voertaal is Nederlands. ■■■

Meer informatie over de inhoud van het symposium, het concrete programma, praktische informatie en een inschrijvingslink zullen gepubliceerd worden op de website van het project: <https://www.uantwerpen.be/nl/projecten/dodenzorg/nieuws-evenementen/symposium2026/>

WET TOT MODERNISERING VAN DE BTW-KETTING

WAT MOET JE ALS UITVAARTONDERNEMER CONCREET IN ORDE BRENGEN?

De hervorming van de btw-procedures, die in januari 2025 werd ingezet met de modernisering van de btw-ketting, wordt gefaseerd ingevoerd. Sinds 1 mei 2026 is een nieuwe fase van kracht.

Deze wijzigingen hebben een directe impact op de manier waarop btw wordt betaald, opgevolgd en teruggevraagd. Het is belangrijk om deze regels correct toe te passen in de dagelijkse administratie.

NIEUW REKENINGNUMMER VOOR BTW-BETALINGEN

Alle btw-betalingen die sinds 1 mei 2026 worden uitgevoerd, moeten gebeuren via het nieuwe rekeningnummer van de FOD Financiën: **BE41 6792 0036 4210**. Dit geldt voor alle betalingen vanaf die datum, ook wanneer ze betrekking hebben op eerdere aangifteperiodes. Het is daarom noodzakelijk dat bestaande betaalopdrachten, domiciliëringen en banktemplates aangepast zijn aan dit nieuwe rekeningnummer.

VERVANGING VAN DE REKENING-COURANT

De btw-rekening-courant is afgeschaft en vervangen door een btw-provisie-rekening. Wanneer alle verplichte btw-aangiften op 30 april 2026 waren ingediend, werd het saldo van de rekening-courant overgezet naar deze nieuwe provisierekening.

Indien er nog aangiften openstonden, konden tegoeden worden teruggestort op de bankrekening van de onderneming of gebruikt worden om andere openstaande schulden te vereffenen.

TERUGGAAF VAN BTW-TEGOEDEN

Sinds 1 mei 2026 kan een btw-tegoed enkel worden teruggevraagd via de btw-aangifte zelf. Dat betekent dat in de aangifte uitdrukkelijk om teruggaaf moet worden verzocht. Wanneer dat niet gebeurt, wordt het tegoed automatisch op de provisierekening geplaatst en gebruikt voor toekomstige btw-schulden. Een latere terugbetaling is enkel mogelijk via een afzonderlijk verzoek via MyMinFin.

Voor ondernemingen die nog een btw-tegoed hadden op de vroegere rekening-courant, is het belangrijk om na te gaan hoe dit bedrag wordt behandeld: terugbetaling of aanwending via de provisierekening.

INDIENINGSDEADLINES BTW-AANGIFTEN

De indieningstermijnen voor btw-aangiften blijven strikt. Maandaangevers dienen hun aangifte in

tegen de 20e dag van de maand volgend op de aangifteperiode. Valt deze dag in een weekend of op een feestdag, dan wordt de deadline verschoven naar de eerstvolgende werkdag.

Kwartaalaangevers dienen hun aangifte in tegen de 25e dag van de maand volgend op de aangifteperiode. Deze termijn wordt niet verlengd wanneer de datum in een weekend of op een feestdag valt.

ZOMERREGELING AFGESCHAFT

De zomerregeling, die in het verleden extra tijd bood voor het indienen van btw-aangiften, wordt afgeschaft. Voor 2026 geldt nog een overgangsmaatregel: er worden geen boetes opgelegd wanneer de aangifte over juni 2026 / Q2 2026 wordt ingediend tegen 10 augustus 2026 en de aangifte over juli 2026 tegen 10 september 2026.

Deze indieningen worden echter als laattijdig beschouwd, waardoor de fiscus een verlengde verjaringstermijn van vier jaar kan toepassen.

WAT VRAAGT DIT IN DE PRAKTIJK?

De nieuwe regels zijn van toepassing en vragen vooral een correcte administratieve opvolging.

Dit betekent concreet:

- btw-betalingen uitvoeren via het juiste rekeningnummer;
- nagaan hoe eventuele tegoeden worden behandeld;
- btw-aangiften tijdig en correct indienen

Een correcte toepassing voorkomt fouten, vertragingen en bijkomende administratieve lasten. ■■■

Federale
Overheidsdienst
FINANCIËN

DOORGEEFSCHENKINGEN ZITTEN **STERK** IN DE LIFT IN VLAANDEREN

Steeds meer Vlamingen maken gebruik van de mogelijkheid om een geërfde woning, appartement, grond of ander vermogen fiscaal voordelig door te schenken aan de volgende generatie. De zogenaamde doorgeefschenking bereikte in 2025 een recordniveau in Vlaanderen.

Volgens recente cijfers werden vorig jaar 1.251 akten van doorgeefschenking geregistreerd, goed voor een totaal doorgeschonken vermogen van bijna 398 miljoen euro. Daarmee werd het

hoogste aantal bereikt sinds de invoering van de regeling in 2018. Vlaanderen vertegenwoordigt bovendien ongeveer 70 procent van alle doorgeefschenkingen in België.

Met een doorgeefschenking kunnen erfgenamen een ontvangen erfenis volledig of gedeeltelijk doorschenken aan hun kinderen of kleinkinderen zonder dat daarop opnieuw de volledige

schenkbelasting verschuldigd is. De reeds betaalde erfbelasting wordt daarbij in mindering gebracht, waardoor dubbele belasting grotendeels wordt vermeden.

De regeling geldt zowel voor roerende goederen als voor vastgoed, al zijn er enkele voorwaarden verbonden aan het systeem. Zo moet de schenking gebeuren binnen het jaar nadat de erfenis werd ontvangen. Daarnaast kan een doorgeefschenking enkel plaatsvinden in rechte lijn, moet ze via een notariële akte verlopen en mag ze niet gekoppeld zijn aan een opschortende voorwaarde of termijn.

Een belangrijk voordeel is dat erfgenamen zelf kunnen bepalen welk deel van de ontvangen erfenis zij doorschenken en welk deel zij behouden. De stijgende populariteit van de regeling heeft volgens fiscalisten verschillende oorzaken. Niet alleen groeit de aandacht voor familiale vermogensplanning, ook fiscale hervormingen spelen een rol. Zo wijzen experts erop dat de verlenging van de zogenaamde "verdachte periode" bij bank- en handgiften ertoe leidt dat meer families kiezen voor juridisch en fiscaal duidelijk omliggende oplossingen via de notaris.

Doorgeefschenkingen kunnen aanzienlijke fiscale voordelen opleveren. Bij klassieke schenkingen van roerende goederen bedraagt de schenkbelasting in rechte lijn doorgaans 3 procent. Voor onroerende goederen lopen de tarieven op volgens verschillende belastingsschijven en kunnen ze oplopen tot 27 procent. Uit de cijfers blijkt bovendien dat in 2025 niet alleen het aantal akten steeg, maar ook het aantal begiftigden. In totaal ontvingen 2.385 personen een doorgeefschenking. De Vlaamse belastingvrijstelling die daarmee gepaard ging, wordt geraamd op ongeveer 13,3 miljoen euro. ■■■

 Nova Funeral Cars

View our stock at novacars.eu

 FEDERAL EAGLE

 info@novacars.eu

 Driek van Erpstraat 39, 5341 AK Oss, Nederland

Ralph van Ravensteijn
 +31 6 36 53 83 27

Emmanuel Loits
 +32 478 63 66 07

CHAQUE PREMIÈRE IMPRESSION COMPTE

COMMUNICATION PROFESSIONNELLE LORS DES CANDIDATURES ET DES PREMIERS CONTACTS

Le secteur funéraire est un secteur fondé sur la confiance, la discrétion et le contact humain. Cela vaut non seulement pour l'accompagnement des familles, mais aussi pour la manière dont les entreprises gèrent les candidatures et les premiers contacts avec les futurs collaborateurs.

Dans un marché du travail de plus en plus diversifié, l'attention portée à l'égalité des chances, à la communication professionnelle et aux procédures de sélection objectives ne cesse de croître. Aujourd'hui, les autorités et les organismes de recherche analysent, dans différents secteurs, la manière dont les entreprises réagissent aux candidatures et aux contacts téléphoniques de candidats aux profils variés.

JARGON PROFESSIONNEL

Mon français est
très bon, tu sais!

Ah parfait, les fautes me
font mourir de peur!

QUE SONT LES MYSTERY CALLS ET LES TESTS DE CORRESPONDANCE?

Certaines instances utilisent ce que l'on appelle des « mystery calls » et des « tests de correspondance » afin d'évaluer la manière dont les entreprises gèrent les premiers contacts avec les candidats. Dans le cadre des tests de correspondance, deux candidatures fictives présentant un profil comparable sont par exemple envoyées, mais avec un nom, un âge ou une origine différents. Les mystery calls consistent à prendre contact par téléphone afin d'observer la réaction d'une entreprise face à certaines questions ou à certains profils de candidats.

Ces méthodes permettent de vérifier si les candidats sont traités de manière égale et professionnelle durant la première phase du processus de recrutement.

LA RÉALITÉ SPÉCIFIQUE DU SECTEUR FUNÉRAIRE

Le secteur funéraire reste un secteur particulier dans lequel, outre les compétences techniques, les qualités humaines, la discrétion, la neutralité, la flexibilité et la communication jouent un rôle essentiel. La maîtrise des langues et le contact avec les familles sont également indispensables dans de nombreuses fonctions.

Cela n'enlève rien au fait que les premiers contacts avec les candidats doivent toujours se dérouler de manière professionnelle, respectueuse et objective. Une brève réponse téléphonique, une réaction à une candidature spontanée ou la formulation d'une offre d'emploi contribuent souvent à l'image perçue de l'entreprise et du secteur.

UNE COMMUNICATION RÉFLÉCHIE

De nombreuses entreprises agissent déjà aujourd'hui de manière correcte et respectueuse. Il reste néanmoins utile de prendre régulièrement le temps de réfléchir à la formulation des offres d'emploi, aux réponses apportées aux candidatures spontanées, aux contacts téléphoniques ainsi qu'à la manière dont les décisions de recrutement sont communiquées et motivées. Une approche professionnelle et réfléchie ne protège pas uniquement l'entreprise, elle renforce également l'image de l'ensemble du secteur.

LE RESPECT COMME FONDAMENT

Le secteur funéraire construit chaque jour une relation de confiance avec les familles dans des circonstances souvent difficiles. Cette même attitude professionnelle commence également dès le premier contact avec les futurs collaborateurs. Une réponse respectueuse demande peu de temps, mais fait une grande différence — pour le candidat, pour l'entreprise et pour l'image de notre secteur. ■■■

GRAFZERKEN ALS PERSOONLIJK MONUMENT

DE TERUGKEER VAN HET AMBACHT

Wie vandaag over een begraafplaats wandelt, merkt het verschil. Grafzerken worden opnieuw persoonlijker en doordachter. Waar vroeger vaak werd gekozen uit catalogi, groeit vandaag de vraag naar maatwerk en ambacht. Nabestaanden zoeken geen uniforme oplossing meer, maar een blijvende herinnering die aansluit bij wie iemand was.

MEER DAN EEN NAAM IN STEEN

De manier waarop we afscheid nemen is veranderd. Rouw is persoonlijker geworden, en dat vertaalt zich in de vormgeving van grafmonumenten. Een naam en twee data volstaan voor veel families niet langer. Er is steeds vaker vraag naar een grafzerk

die iets vertelt over het leven van de overledene. Dat kan via de vorm, de keuze van het materiaal of de afwerking. Combinaties van natuursteen met glas, brons of keramiek komen vaker voor, telkens met een duidelijke bedoeling. Voor steenhouwers en monumentmakers betekent dit een verschuiving: minder

standaardwerk, meer maatwerk dat inzicht, precisie en afstemming met de familie vraagt.

VAKMANSCHAP ALS SAMENSPEL VAN KENNIS EN TECHNIEK

Met die evolutie groeit ook de waardering voor het vakmanschap achter grafzerken.

België heeft een lange traditie in natuursteenbewerking, en die blijft zichtbaar in het huidige aanbod. Vakmanschap zit vandaag niet in één specifieke techniek, maar in de manier waarop kennis, ervaring en verschillende bewerkingstechnieken samenkomen. Of er nu gewerkt wordt met moderne hulpmiddelen of meer traditionele methodes, het verschil zit in de keuzes die gemaakt worden: de selectie van de steen, de verhoudingen van het ontwerp, de plaatsing van de tekst en de kwaliteit van de afwerking. Een grafzerk moet niet alleen correct uitgevoerd zijn bij plaatsing, maar ook na jaren leesbaar en stabiel blijven. Net daar toont vakmanschap zich.

DUURZAAMHEID VRAAGT KWALITEIT

Duurzaamheid speelt daarbij een steeds grotere rol. Een degelijk gemaakte grafzerk gaat langer mee en blijft beter bestand tegen weer en slijtage.

De keuze van het materiaal, de manier van

bewerken en de plaatsing bepalen hoe een monument zich houdt op lange termijn. Problemen zoals scheuren, verkleuring of verzakkingen worden vaak pas na verloop van tijd zichtbaar.

Daarnaast groeit de aandacht voor de herkomst van materialen en het hergebruik van bestaande zerken. Dat vraagt specifieke kennis, maar sluit aan bij een bredere evolutie richting bewuster omgaan met grondstoffen.

MEER RUIMTE VOOR ONTWERP

Ook begraafplaatsen evolueren. Op sommige locaties is er meer ruimte voor variatie in vormgeving en materiaalgebruik. Dat maakt het mogelijk om grafmonumenten sterker af te stemmen op de wensen van families.

Je ziet daardoor meer diversiteit: van natuurlijke vormen en ruwe afwerkingen tot sobere, strakke ontwerpen. Die variatie vraagt niet alleen technische kennis, maar ook gevoel voor verhoudingen en context.

BETROKKENHEID VAN FAMILIES

Nabestaanden willen vaker betrokken worden bij het proces. Ze willen materialen zien, keuzes bespreken en begrijpen hoe een grafzerk tot stand komt.

Het overleg met de maker wordt zo een onderdeel van het afscheid. Het helpt om keuzes bewust te maken en geeft ruimte om stil te staan bij herinneringen.

IN STEEN GESCHREVEN

De hernieuwde aandacht voor grafzerken is een duidelijke verschuiving. In een tijd waarin veel verandert, groeit de behoefte aan iets blijvends en herkenbaars.

Grafzerken spelen daarin een belangrijke rol. Niet als standaardelement, maar als een doordacht en duurzaam monument dat het leven van een persoon zichtbaar maakt.

Wat vandaag zichtbaar wordt op begraafplaatsen, is dan ook helder: grafzerken worden opnieuw met aandacht gemaakt, en dat maakt het verschil. ■■■

'We take care with the deepest respect for religious conviction, culture and nationality.'

Worldwide funeral repatriations

- **repatriations** to and from any destination in the world **by air or road**
- motivated, experienced multilingual team
- equipped and dedicated to the care of the deceased
- personalised service with respect for different nationalities and religious beliefs

We are committed to professionalism and respect. We stay available to the bereaved, worldwide, at a difficult time of need.

based at **brussels airport**
the heart of Europe

Bedrijvenzone Diegem - Luchthaven 49 - 1831 Diegem - Belgium
tel +32 2 720 80 00 | fax +32 2 720 88 22 | repatriations@dela.be
www.dela-repatriations.be

DELA BV c/o DELA Repatriations | Noorderplaats 5 bus 2 | 2000 Antwerpen | RPR 0412.937.710
V.U. S. Schellekens, p/a Noorderplaats 5 bus 2, 2000 Antwerpen © 2023 - V10/03/2023

Audrey Boswell

'Our employees work professionally, quickly and efficiently, without losing sight on the human aspect.'

+32 2 720 80 00 | 24/7

DELA Repatriations
Mortuary Brussels Airport

UN COUP D'OEIL CHEZ LES VOISINS

CAMEROUN

Le “death planner” au Cameroun : soulager les familles jusqu’au bout

Au Cameroun, une nouvelle fonction apparaît dans le secteur funéraire : celle de « death planner ». Le concept rappelle celui d’un wedding planner, mais appliqué à l’organisation des funérailles.

L’une des pionnières est Leslie Koko, 27 ans, qui accompagne les familles dans l’organisation des obsèques et dans toutes les démarches qui y sont liées. Dans un contexte où les procédures administratives et l’organisation pratique sont souvent complexes et chronophages, elle joue un rôle remarquable.

Bien plus qu’une simple organisation

Le rôle d’un death planner va au-delà de la simple planification des funérailles. Leslie Koko accompagne les familles tout au long du processus : de la recherche d’un cercueil à l’organisation des démarches pratiques et administratives. Cette approche repose sur une vision claire : les proches doivent pouvoir se concentrer sur leur deuil, sans être accablés par des préoccupations logistiques. Comme elle l’explique elle-même, une mère qui vient de perdre son enfant ne devrait pas devoir chercher elle-même un cercueil adapté ou multiplier les démarches administratives.

Une profession en développement

La fonction de death planner en est encore à ses débuts au Cameroun. Le métier n’est pas encore formellement défini et se développe principalement à partir de la pratique.

Leslie Koko a découvert cet intérêt lors d’un stage en thanatopraxie, où elle a été confrontée aux soins apportés aux

défunts. Cette expérience a constitué la base de son activité actuelle, dans laquelle elle combine accompagnement organisationnel et humain.

Un autre contexte, des besoins similaires

Même si le contexte diffère de celui du secteur funéraire belge, les besoins sous-jacents restent reconnaissables. Ici aussi, l’accompagnement des familles est central et l’attention portée à un soutien personnalisé ne cesse de croître. La différence réside surtout dans l’organisation du secteur. Alors qu’en Belgique les entrepreneurs de pompes funèbres exercent un rôle clairement défini et réglementé, de nouvelles fonctions apparaissent dans d’autres pays

pour répondre aux lacunes de l’offre existante.

Regard vers l’avenir

L’émergence du death planner au Cameroun montre à quel point le secteur funéraire évolue à l’échelle mondiale. De nouvelles fonctions apparaissent là où certains besoins ne sont pas entièrement couverts, souvent à la frontière entre organisation, soins et accompagnement.

Il reste à voir si cette profession se structurera et se professionnaliser davantage. Une chose est cependant claire : le besoin d’accompagnement dans le processus de deuil ne s’arrête pas aux frontières. ■

Un homme se fait passer pour un entrepreneur de pompes funèbres

Aux Pays-Bas, un homme de 30 ans comparaît devant la justice après s'être notamment fait passer pour un entrepreneur de pompes funèbres afin de faire enregistrer son propre décès. L'homme a contacté les communes d'Enschede et de Zwolle et s'est présenté par e-mail comme représentant d'une entreprise de pompes funèbres. Dans ce cadre, il a tenté d'obtenir un acte de décès, tout en essayant parallèlement de se construire une nouvelle identité.

Des doutes au sein des communes

L'approche a rapidement éveillé les soupçons des employés communaux

attentifs. L'absence de données reconnaissables concernant un médecin et un crématorium a notamment suscité des interrogations. Les communes concernées n'ont pas donné suite à la demande et ont déposé plainte.

Une autre approche en Flandre

En Flandre, la déclaration de décès s'effectue via la plateforme eLys. Les médecins, entrepreneurs de pompes funèbres et autorités locales y échangent les informations nécessaires. La déclaration est ainsi liée à des données validées et à des parties identifiées, et ne passe pas par des e-mails séparés ou des demandes isolées. ■

Entre liberté de choix et malaise : décider soi-même de sa fin de vie

Aux Pays-Bas, le nombre de personnes qui choisissent consciemment de décider elles-mêmes de leur fin de vie, en dehors du cadre médical classique, est en augmentation. Outre l'euthanasie pratiquée par un médecin, des milliers de personnes ont chaque année recours à d'autres moyens pour organiser leur fin de vie.

Des recherches récentes montrent qu'environ 5.800 personnes par an décèdent après avoir volontairement arrêté de manger et de boire. Cela représente 3,5 % de l'ensemble des décès. Par ailleurs, environ 2.000 personnes choisissent d'ingérer une combinaison létale de médicaments.

Une alternative à l'euthanasie

Il est frappant de constater qu'une grande partie de ces personnes avaient initialement introduit une demande d'euthanasie, mais n'avaient pas obtenu l'accord d'un médecin. Pour certains, cela

constitue une raison directe de décider eux-mêmes de leur fin de vie. Le système néerlandais laisse cette possibilité : l'accompagnement dans l'arrêt volontaire de l'alimentation et de l'hydratation n'est pas punissable et est juridiquement considéré comme une mort naturelle. Les médecins et les proches peuvent donc continuer à intervenir, notamment par le biais du traitement de la douleur ou de la sédation palliative.

Une réalité loin d'être uniforme

Les expériences liées à cette manière de mourir sont loin d'être uniformes. Pour certaines familles, le processus se déroule de manière relativement sereine et digne, surtout lorsqu'il existe un accompagnement et une préparation suffisants.

Mais il existe également des récits de parcours lourds et difficiles, avec des inconforts physiques tels que la soif, la confusion et l'épuisement. Sans

accompagnement adéquat, le processus peut être particulièrement éprouvant, tant pour la personne concernée que pour son entourage.

Qui choisit cette voie ?

La majorité des personnes qui arrêtent de manger et de boire ont plus de 80 ans et souffrent de problèmes physiques ou du sentiment que leur vie est accomplie. Chez les groupes plus jeunes, on observe davantage le recours aux médicaments, souvent en combinaison avec des problèmes psychiques. Ce que ces deux groupes ont en commun, c'est qu'ils considèrent leur situation comme insupportable et ne voient plus de perspective d'amélioration. Pour beaucoup, le maintien de l'autonomie joue également un rôle important. Décider soi-même de sa fin de vie semble être une notion claire, mais dans la pratique, il s'agit souvent d'un parcours rempli de nuances et de zones grises. ■

Des défunts plus lourds posent de nouveaux défis aux crématoriums

En Suisse, les crématoriums et les entreprises de pompes funèbres constatent une évolution également visible ailleurs en Europe : le poids moyen des défunts augmente. Ce phénomène déjà présent dans la société se reflète également dans la pratique des services funéraires.

Les limites des infrastructures

Cette évolution se heurte aux limites techniques des installations existantes. Tous les crématoriums ne sont pas équipés pour traiter des cercueils très grands ou très lourds. À Zurich, il est par exemple indiqué qu'au-delà d'environ

250 kilogrammes, l'inhumation est souvent privilégiée, car la crémation n'est pas toujours réalisable. Dans d'autres cas également, les solutions sur mesure ne suffisent pas : un cercueil peut être trop grand pour le four, obligeant les familles à choisir une autre forme de sépulture.

Rare, mais bien réel

Les cas extrêmes restent pour l'instant limités, mais ils existent. À Genève, seules deux situations de ce type ont été enregistrées au cours des dix dernières années, mais chacune a nécessité une approche particulière. Un cas est notamment évoqué où le couvercle d'un cercueil a dû être modifié afin de permettre une crémation. Ce type d'intervention

montre à quel point ces situations peuvent être complexes.

Questions pratiques et éthiques

Lorsque les limites des infrastructures sont atteintes, cela soulève non seulement des problèmes pratiques, mais également des questions sur la manière dont ces situations sont gérées. Cela met sous pression la dignité du traitement et exige des évaluations soigneuses. Cela nécessite également une autre organisation : cercueils adaptés, logistique supplémentaire et communication claire avec les familles lorsqu'une crémation s'avère impossible.

Adaptation des installations

Certains crématoriums se sont déjà adaptés à cette évolution. En Suisse, certaines installations permettent désormais des crémations allant jusqu'à 450 voire 500 kilogrammes, cercueil compris. Ce type d'investissement reste encore limité, mais montre que le secteur se prépare à des situations susceptibles de devenir plus fréquentes.

Une évolution plus large

Les constats observés en Suisse rejoignent les signaux provenant d'autres pays européens, où des problèmes similaires sont rapportés. Aujourd'hui, il s'agit encore d'un nombre limité de cas, mais la tendance de fond est claire. Pour les entrepreneurs de pompes funèbres, cela signifie que des situations exceptionnelles pourraient se présenter plus fréquemment et qu'une certaine flexibilité dans l'approche restera nécessaire. ■

BRÉSIL

Une loi inspirée par le chien Bob

Dans l'État brésilien de São Paulo, une histoire particulière a connu une suite remarquable. Bob, un petit chien, était présent lors des funérailles de son maître à Taboão da Serra. Après la cérémonie au cimetière, il a refusé de partir. Les membres de la famille ont tenté de l'emmener, mais il revenait chaque fois sur la tombe de son maître.

Les employés du cimetière l'ont finalement pris en charge. Il a reçu sa propre niche et est devenu une présence familière dans le cimetière. Pendant dix ans, il y a circulé quotidiennement, souvent en compagnie de personnes endeuillées.

Un réconfort à quatre pattes

Bob est devenu un visage familier. Il accompagnait les cortèges funéraires et

apportait, souvent sans le vouloir, un peu de légèreté dans des moments difficiles. Son surnom « Coveiro », qui signifie fossoyeur en portugais, lui venait de sa présence fréquente lors des funérailles. Selon plusieurs témoignages, il arrivait même à faire sourire des personnes en deuil lorsqu'il cherchait de l'attention de manière joueuse.

Une fin qui a suscité des questions

En 2021, Bob a perdu la vie après avoir été percuté par un véhicule. Selon les règles alors en vigueur, il ne pouvait pas être enterré auprès de son maître. Cette situation a suscité de nombreuses réactions. Une exception a finalement été accordée sous la pression de l'opinion publique. Son histoire a marqué les esprits, bien au-delà de la ville où il vivait.

Du récit à la législation

En février 2026, une nouvelle loi a été approuvée et signée dans l'État de São Paulo par le gouverneur Tarcísio de Freitas. Elle permet désormais d'enterrer les animaux de compagnie avec leur propriétaire. La mesure, rapidement surnommée « loi Bob Coveiro », reconnaît le lien émotionnel entre l'être humain et l'animal. Les chiens et les chats peuvent désormais être inhumés dans des tombes existantes ou des caveaux familiaux, à condition que les droits de concession appartiennent au propriétaire.

Un souvenir qui perdure

Le cimetière de Taboão da Serra a entre-temps érigé une statue en hommage à Bob. Son histoire continue de vivre comme celle d'un chien resté fidèle à son maître et qui, sans le vouloir, a provoqué bien plus de changements qu'on n'aurait pu l'imaginer. ■

ROYAUME-UNI

Accident avec une plateforme élévatrice

Au Royaume-Uni, une employée d'une entreprise de pompes funèbres est décédée à la suite d'un accident impliquant une plateforme élévatrice utilisée pour le déplacement des corps. L'incident s'est produit dans un établissement situé dans le Norfolk. La femme, qui travaillait seule, a été retrouvée sous la plateforme élévatrice. Un collègue a été alerté après qu'un visiteur venu sur rendez-vous n'a trouvé personne sur place.

Enquête sur les circonstances

Au cours de l'enquête, la plateforme élévatrice a été examinée en détail. Il s'agit d'un système hydraulique permettant de lever une plateforme puis de la

redescendre de manière contrôlée. Selon un expert technique, un composant empêchant normalement la descente de la plateforme pourrait devenir moins fiable avec le temps. Il est donc possible que la plateforme continue à descendre sans être activement commandée. L'hypothèse actuelle est que la victime se trouvait partiellement sous la plateforme au moment où celle-ci est redescendue. Les raisons de cette situation ne sont pas claires. Selon l'enquête, il ne s'agit pas d'une manipulation normalement effectuée.

Travailler avec des équipements d'assistance

L'incident s'est produit alors que l'employée travaillait seule. Ce type

d'équipement est indispensable dans de nombreuses entreprises de pompes funèbres pour déplacer les corps en toute sécurité. En même temps, ce genre de situation montre que leur utilisation nécessite des procédures claires et un suivi rigoureux.

Attention à la sécurité

Même s'il s'agit d'un cas exceptionnel, cela rappelle que des risques existent également dans un environnement funéraire lorsqu'on utilise du matériel technique.

L'utilisation correcte des équipements, le respect des consignes de sécurité et le contrôle régulier du matériel restent essentiels. ■■■

AMERIKAANSE MOEDERS VERZAMELEN 'HEILIGE GROND' OP MILITAIRE BEGRAAFPLAATS IN WAREGEM

Op de Amerikaanse militaire begraafplaats Flanders Field American Cemetery and Memorial in Waregem heeft een delegatie van de American Gold Star Mothers grond verzameld die later verwerkt zal worden in de restauratie van een oorlogsmonument in de Verenigde Staten.

De American Gold Star Mothers is een Amerikaanse vereniging van moeders van wie een zoon of dochter omkwam tijdens militaire dienst. De organisatie ontstond kort na de Eerste Wereldoorlog vanuit de behoefte om nabestaanden van gesneuvelde militairen met elkaar in contact te brengen en te ondersteunen. De naam verwijst naar de gouden ster die families vroeger aan hun raam hingen ter nagedachtenis van een overleden militair.

Tijdens hun rondreis langs Amerikaanse militaire begraafplaatsen in Europa hielden vijf moeders halt in Waregem, waar Amerikaanse soldaten uit de Eerste Wereldoorlog begraven liggen. Naast een herdenkingsmoment verzamelden ze er ook aarde van de

begraafplaats. Die "heilige grond" zal samen met aarde uit zes andere Amerikaanse begraafplaatsen in Frankrijk gebruikt worden voor de restauratie van de Sacred Soil Marker op Arlington National Cemetery in Washington D.C..

Dat monument werd oorspronkelijk ontworpen door de Fransman Gaston Deblaise en bevat aarde van Europese slagvelden waar Amerikaanse soldaten vochten tijdens de Eerste Wereldoorlog, waaronder de Elzas, de Champagne, de Somme en de IJzerstreek. Het monument werd in 1938 verwijderd nadat problemen met het beton ernstige erosie veroorzaakten. Vandaag wordt het gerestaureerd in het kader van de 250e verjaardag van de onafhankelijkheid van de Verenigde Staten.

Voor de deelnemende moeders heeft de reis ook een sterke emotionele betekenis. Velen zien in de graven van de gesneuvelde soldaten een herkenning van hun eigen verlies. Door aarde van de Europese slagvelden mee terug te nemen naar de Verenigde Staten willen ze de herinnering aan de gesneuvelden levendig houden en andere families dichterbij hun overleden zoon of dochter brengen.

Volgens de organisatoren maakt de aanwezigheid van de Gold Star Mothers de geschiedenis tastbaar. Hoewel de stemmen van de moeders uit de Eerste Wereldoorlog verdwenen zijn, zorgen de verhalen van hedendaagse nabestaanden ervoor dat het menselijke verhaal achter oorlog en verlies zichtbaar blijft. ■■■

LES LETTRES DE FAIRE-PART MIEUX ET PLUS RAPIDEMENT SUIVIES

Depuis un an, plus de 120 entrepreneurs de pompes funèbres, principalement en Flandre, utilisent les sacs postaux rouges pour l'envoi des lettres de faire-part. Durant cette période, près de 9.000 sacs ont été distribués, représentant plus de 300.000 enveloppes. Cela permet pour la première fois d'avoir une vision claire du fonctionnement concret de cette méthode de travail.

UN MEILLEUR SUIVI DES ENVOIS

Une différence importante par rapport au passé est que les envois sont désormais suivis. Grâce à un programme de FUNEBRA, les entrepreneurs de pompes funèbres introduisent les données de la famille ainsi que la date des funérailles. Sur cette base, Bpost peut tenir compte du caractère urgent de l'envoi. Si certaines enveloppes ne peuvent pas être distribuées, par exemple en raison d'une erreur dans l'adresse, la famille peut en être informée.

Chaque étape est en outre scannée. Il est ainsi possible de savoir quand le sac est déposé et quand les lettres sont distribuées. Si un envoi ne peut pas être traité à temps, cela est signalé.

PEU DE PLAINTES, SOUVENT EXPLICABLES

En l'espace d'un an, une vingtaine de plaintes de familles ont été enregistrées. La moitié d'entre elles se sont révélées non fondées après vérification via le système de suivi. Pour les autres cas, les envois ont été remboursés.

Les retards ont différentes causes. Parfois, la procédure au guichet n'est pas correctement suivie. Dans d'autres cas, il s'agit de problèmes dans un centre de tri ou de situations exceptionnelles telles que des grèves.

UNE UTILISATION CORRECTE RESTE IMPORTANTE

Un point d'attention important concerne la

manière dont le sac postal rouge est déposé.

Lorsqu'il n'est pas remis au guichet mais déposé dans une boîte aux lettres, l'envoi entre dans le circuit postal ordinaire. Cela entraîne automatiquement un retard d'un à deux jours.

Il existe également un autre élément du côté des destinataires. Comme la distribution du courrier est moins fréquente, les boîtes aux lettres ne sont pas relevées quotidiennement partout. Les lettres de faire-part sont donc parfois lues trop tard.

UN MEILLEUR TIMING QU'AUPARAVANT

Toutes les lettres ne sont pas distribuées le jour ouvrable suivant, mais dans la majorité des cas elles arrivent avant les funérailles. Il s'agit d'une amélioration claire par rapport au passé, lorsque ce n'était pas toujours le cas avec les timbres prioritaires.

UN RÉSULTAT CLAIR

Après un an, il apparaît clairement que l'envoi des lettres de faire-part se déroule mieux. Le suivi est plus transparent et les problèmes peuvent être détectés et résolus plus rapidement.

Pour les entrepreneurs de pompes funèbres, il reste important de respecter correctement la procédure, en particulier en remettant toujours les sacs postaux rouges au guichet.

La collaboration avec Bpost permet aujourd'hui une distribution des lettres de faire-part plus fiable qu'auparavant, et c'est finalement cela l'essentiel. ■■■

LE SAC ROUGE

UNE SOLUTION SIMPLE POUR L'ENVOI DES FAIRE-PART DE DÉCÈS

Lancé il y a un an par Funebra en collaboration avec Bpost, le sac rouge s'est imposé comme une solution pratique et efficace pour simplifier l'envoi des faire-part de décès. De nombreuses entreprises funéraires l'ont déjà adopté au quotidien.

Suite à ce succès, et dans le but d'améliorer encore ce service, vous ou vos clients pouvez désormais déposer les sacs rouges directement à l'accueil Masspost de nos centres de tri, jusqu'à 19h45 :

Anvers	Noorderlaan 395 (Haven 466) 2030 Antwerpen
Bruxelles	Vilvoordsesteenweg 239 1120 Neder-Over-Heembeek
Charleroi	Rue du Bassin 14 6220 Fleurus
Gand	Industrieweg 30 9032 Wondelgem
Liège	Rue de la Chaudronnerie 3 4340 Awans

POURQUOI UTILISER LE SAC ROUGE ?

Le sac rouge simplifie l'envoi des faire-part de décès :

- **Une gestion simplifiée**
Plus besoin d'affranchir chaque enveloppe individuellement
- **Un meilleur suivi**
Vous êtes informé de l'envoi et en cas de non-distribution
- **Une facturation facilitée**
Vous payez uniquement après réception de la facture, et seulement pour les envois effectivement traités

COMMENT FONCTIONNE L'ENVOI ?

1. Commandez vos sacs rouges de deuil auprès de Funebra
2. Activez le code-barres unique lié à la famille
3. Placez les enveloppes non affranchies dans le sac rouge
4. Déposez le sac en Bureau de Poste ou en centre de tri
5. Les faire-part sont traités et vous recevez ensuite la facture

VOTRE AVIS NOUS INTÉRESSE

Afin d'améliorer encore ce service et d'évaluer de nouvelles solutions (comme le dépôt via les distributeurs bbox), nous vous invitons à répondre à une courte enquête.

Scannez le QR code pour participer :

Ou via ce lien : <https://forms.office.com/e/XetK3XuAvF>

Cette solution continue d'évoluer pour vous offrir, ainsi qu'aux familles de défunts, toujours plus de simplicité et de flexibilité au quotidien.

FunePRIOR est une initiative de la Fédération Royale belge du secteur funéraire Funebra, en collaboration avec Bpost.. ■■■

PROTOCOLAKKOORD

2025–2026 VOOR DE UITVAARTSECTOR

GOEDGEKEURD

De sociale partners binnen de uitvaartsector hebben een nieuw protocolakkoord afgesloten voor de periode 2025–2026. Het akkoord bevat verschillende maatregelen rond loon- en arbeidsvoorwaarden, opleiding en arbeidsorganisatie binnen de sector.

Een van de belangrijkste wijzigingen betreft de maaltijdcheques. In ondernemingen waar vandaag nog geen maaltijdcheques worden toegekend, wordt vanaf 1 juli 2026 een systeem ingevoerd met een totale waarde van 3,09 euro per maaltijdcheque, waarvan 2 euro ten laste van de werkgever en 1,09 euro werknemersbijdrage. In ondernemingen waar reeds maaltijdcheques bestaan, stijgt de werkgeversbijdrage met 0,75 euro vanaf dezelfde datum. Ondernemingen die in 2026 al een verhoging van de werkgeversbijdrage hebben doorgevoerd, mogen deze verrekenen met de voorziene stijging.

Ook voor jobstudenten verandert de regeling. Het systeem waarbij jobstudenten werden betaald aan 90 % van de sectorale barema's wordt afgeschaft. Voortaan hebben zij recht op 100 % van de toepasselijke sectorale barema's.

Daarnaast wordt het minimumbedrag voor de uitbetaling van de eindejaarspremie geschrapt.

Wat de regionale feestdag betreft, blijft deze behouden op de feestdag zelf. Werkgevers zullen via hun sociale secretariaten gevraagd worden deze regeling correct toe te passen.

Voor wachtdiensten wordt een nieuwe regeling ingevoerd. Werknemers ontvangen voortaan één uur loon per schijf van vijftien uur wachtdienst. De vergoeding wordt berekend op basis van het loon van categorie 1 met twintig jaar anciënniteit.

De bestaande collectieve arbeids-overeenkomsten inzake landingsbanen en tijdscrediet worden verlengd. Voor landingsbanen loopt de verlenging tot 2029, terwijl tijdscrediet met motief voor onbepaalde duur wordt verdergezet.

Ook de collectieve arbeidsovereenkomst rond opleiding wordt verlengd tot eind 2028. De verdere uitwerking van de rapportering inzake opleidingsinspanningen zal gebeuren binnen het nog op te richten opleidingsfonds.

Verder voorziet het akkoord dat werkgevers aangepaste ceremoniekledij en de nodige beschermkledij ter beschikking stellen aan personeel dat deelneemt aan plechtigheden, overeenkomstig de welzijnswetgeving. Werkgevers staan eveneens in voor het onderhoud van deze kledij.

Tot slot zullen de sociale partners advies inwinnen bij experts over de toepassing van bepaalde sectorale voordelen voor flexi-jobwerknemers. Daarbij zal onder meer gekeken worden naar de juridische en praktische mogelijkheden rond toekenning, uitsluiting of alternatieve regelingen. De resultaten hiervan zullen verder besproken worden binnen het sociaal overleg. ■■■

EEN OUD PROBLEEM IN EEN NIEUW JASJE DIEFSTALLEN OP BEGRAAFPLAATSEN

In verschillende Waalse gemeenten duiken opnieuw meldingen op van diefstallen op begraafplaatsen. Zo werden op het kerkhof van Fiestaux in Couillet (Charleroi) recent meerdere graven geïdoleerd. Families dienden klachten in nadat ornamenten verdwenen of beschadigd werden teruggevonden.

Ook in Vlaanderen blijven dergelijke feiten opduiken. Recent werd de begraafplaats van Drogenbos getroffen, waar tientallen koperen kruisbeelden en naamplaatjes van grafzerken werden gestolen. De gemeente diende klacht in en de politie onderzoekt de feiten aan de hand van camerabeelden uit de omgeving. Volgens de eerste vaststellingen gaat het vermoedelijk om diefstallen met het oog op de doorverkoop van koper. Enkele dagen eerder werden in dezelfde

gemeente ook al koperen afvoerbuizen van een kerk gestolen. Het is nog te vroeg om te spreken van een grootschalige golf, maar de signalen zijn herkenbaar. Voor veel professionals voelt dit als een déjà vu.

WAAROM BEGRAAFPLAATSEN GEÏDOLEERD WORDEN

De verklaring is weinig verrassend: geld. Vooral bronzen en koperen ornamenten zoals beelden, vazen, naamplaatjes,

kandelaars en kruisen hebben een reële waarde op de schrootmarkt. Ze zijn vaak relatief eenvoudig los te maken en verdwijnen snel in het illegale circuit.

Wat achterblijft, is meestal schade. Losgerukte elementen laten sporen na op grafstenen en monumenten. Maar de grootste impact is niet materieel.

MEER DAN DIEFSTAL ALLEEN

Voor nabestaanden gaat het niet om een object, maar om een herinnering. Graforienten zijn zelden willekeurig gekozen. Hun verdwijning wordt ervaren als een inbreuk op de rustplaats van een dierbare. Dat verklaart ook waarom deze feiten telkens opnieuw zoveel verontwaardiging oproepen. Een begraafplaats wordt immers gezien als een plaats van rust, herinnering en respect.

EEN PROBLEEM VAN ALLE TIJDEN

Wie denkt dat dit een nieuw fenomeen is, vergist zich. Diefstallen op begraafplaatsen komen al decennialang voor, in België en ver daarbuiten.

In België alleen al zijn er sinds de jaren 2000 tal van meldingen: van gestolen bronzen beelden in Mechelen tot leeggeroofde graven in Dendermonde en vandalisme in Oudenaarde. Ook in Wallonië zijn er al jaren signalen, met herhaaldelijke diefstallen in onder meer Nivelles, Quiévrain en Herseaux. Internationaal is het beeld identiek: in Frankrijk worden jaarlijks honderden meldingen gedaan, in Duitsland verdwijnen complete bronzen beelden en in Nederland worden zelfs urnen en grafonderdelen gestolen.

TELKENS DEZELFDE CYCLUS

Wat vandaag in Wallonië en Vlaanderen gebeurt, past in een terugkerend patroon. Perioden van relatieve rust worden afgewisseld met pieken in diefstallen. Anderhalf jaar geleden werd België nog getroffen door een bredere golf, met onder meer diefstallen van bronzen beelden op het Schoonselhof in

Antwerpen, waar meerdere waardevolle kunstwerken verdwenen. De recente feiten in Couillet en Drogenbos tonen aan dat die cyclus opnieuw lijkt op te duiken.

EEN BLIJVENDE UITDAGING VOOR BEGRAAFPLAATSEN

Of dit uitgroeit tot een nieuwe grootschalige golf, is nog onduidelijk. Wat wel vaststaat: begraafplaatsen blijven kwetsbare plekken. Afgelegen, vaak weinig bewaakt en gevuld met waardevolle én emotioneel beladen objecten.

De geschiedenis toont dat dit probleem nooit volledig verdwijnt. Het steekt telkens opnieuw de kop op, in een iets andere vorm, maar met dezelfde impact.

Wie verdachte situaties opmerkt op of rond een begraafplaats, doet er goed aan dit onmiddellijk te melden aan de politie. ■■■

FUNICO

Installeer de vernieuwde Funico App !

De Funico app
dicht bij de hand

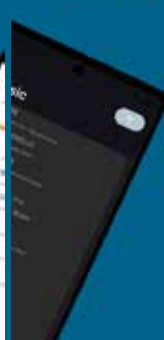
Eco, design,
en zoveel meer

Keuze uit een
ruim assortiment

Aanpasbaar naar
jouw voorkeur

Een overzicht in
je winkelwagen

Onze klantendienst,
snel bereikbaar

LE RETOUR DE L'ARTISANAT

LES PIERRES TOMBALES

COMME MONUMENT

Toute personne qui se promène aujourd'hui dans un cimetière remarque la différence. Les pierres tombales redeviennent plus personnelles et plus réfléchies. Là où l'on choisissait autrefois souvent dans des catalogues, la demande de sur mesure et d'artisanat est aujourd'hui en pleine croissance. Les proches ne recherchent plus une solution uniforme, mais un souvenir durable qui corresponde à la personnalité du défunt.

PLUS QU'UN NOM GRAVÉ DANS LA PIERRE

La manière dont nous faisons nos adieux a changé. Le deuil est devenu plus personnel, et cela se reflète dans la conception des monuments funéraires. Pour de nombreuses familles, un nom et deux dates ne suffisent plus. On demande de plus en plus souvent une pierre tombale qui raconte quelque chose de la vie du défunt. Cela peut se traduire par la forme, le choix

des matériaux ou les finitions. Les combinaisons de pierre naturelle avec du verre, du bronze ou de la céramique deviennent plus fréquentes, toujours avec une intention bien précise. Pour les tailleurs de pierre et les fabricants de monuments funéraires, cela représente une évolution : moins de travail standardisé, davantage de réalisations sur mesure nécessitant compréhension, précision et concertation avec la famille.

LE SAVOIR-FAIRE COMME COMBINAISON DE CONNAISSANCES ET DE TECHNIQUES

Avec cette évolution, l'appréciation du savoir-faire derrière les pierres tombales grandit également. La Belgique possède une longue tradition dans le travail de la pierre naturelle, et celle-ci reste visible dans l'offre actuelle. Aujourd'hui, le savoir-faire ne réside pas dans une seule technique spécifique,

mais dans la manière dont se combinent les connaissances, l'expérience et les différentes techniques de travail. Que l'on utilise des outils modernes ou des méthodes plus traditionnelles, la différence se joue dans les choix effectués : la sélection de la pierre, les proportions du dessin, le placement du texte et la qualité des finitions.

Une pierre tombale ne doit pas seulement être correctement réalisée au moment de son installation, mais aussi rester lisible et stable après de nombreuses années. C'est précisément là que le savoir-faire se révèle.

LA DURABILITÉ EXIGE LA QUALITÉ

La durabilité joue également un rôle de plus en plus important. Une pierre tombale réalisée avec soin dure plus longtemps et résiste mieux aux intempéries et à l'usure. Le choix des matériaux, les méthodes de travail et l'installation déterminent la manière dont un monument évoluera dans le temps. Des problèmes tels que les fissures, les décolorations ou les affaiblissements ne deviennent souvent

visibles qu'après plusieurs années. Par ailleurs, l'attention portée à l'origine des matériaux et au réemploi de pierres tombales existantes augmente. Cela demande des connaissances spécifiques, mais s'inscrit dans une évolution plus large vers une utilisation plus consciente des ressources.

PLUS DE PLACE POUR LE DESIGN

Les cimetières évoluent eux aussi. Dans certains lieux, il existe davantage de liberté en matière de formes et de choix des matériaux. Cela permet d'adapter davantage les monuments funéraires aux souhaits des familles. On voit ainsi apparaître davantage de diversité : des formes naturelles et des finitions brutes aux créations sobres et épurées. Cette variété nécessite non seulement des compétences techniques, mais aussi un sens des proportions et du contexte.

L'IMPLICATION DES FAMILLES

Les proches souhaitent être davantage impliqués dans le processus. Ils veulent voir les matériaux, discuter des choix et comprendre comment une pierre tombale est réalisée. La concertation avec l'artisan devient ainsi une partie du processus de deuil. Elle aide à poser des choix réfléchis et offre un espace pour évoquer les souvenirs.

GRAVÉ DANS LA PIERRE

L'attention renouvelée portée aux pierres tombales constitue une évolution claire. À une époque où beaucoup de choses changent, le besoin de quelque chose de durable et de reconnaissable grandit.

Les pierres tombales jouent un rôle important dans cette évolution. Non pas comme un élément standardisé, mais comme un monument réfléchi et durable qui rend visible la vie d'une personne.

Ce qui devient aujourd'hui visible dans les cimetières est donc clair : les pierres tombales sont à nouveau réalisées avec attention, et c'est cela qui fait la différence. ■■■

'We take care with the deepest respect for religious conviction, culture and nationality.'

Worldwide funeral repatriations

- **repatriations** to and from any destination in the world **by air or road**
- motivated, experienced multilingual team
- equipped and dedicated to the care of the deceased
- personalised service with respect for different nationalities and religious beliefs

We are committed to professionalism and respect. We stay available to the bereaved, worldwide, at a difficult time of need.

based at **brussels airport**
the heart of Europe

Bedrijvenzone Diegem - Luchthaven 49 - 1831 Diegem - Belgium
tel +32 2 720 80 00 | fax +32 2 720 88 22 | repatriations@dela.be
www.dela-repatriations.be

DFA1 BV c/o DELA Repatriations | Noorderplaats 5 bus 2 | 2000 Antwerpen | RPR 0412.937.710
V.U. S. Schellekens, p/a Noorderplaats 5 bus 2, 2000 Antwerpen © 2023 - V10/03/2023

Audrey Boswell

'Our employees work professionally, quickly and efficiently, without losing sight on the human aspect.'

+32 2 720 80 00 | 24/7

DELA Repatriations
Mortuary Brussels Airport

NIEUW VLAAMS DECREET OP DE LIJKBEZORGING IN VOORBEREIDING

De Vlaamse overheid werkt aan een volledig nieuw decreet op de begraafplaatsen en de lijkbezorging. Daarmee wil Vlaanderen de huidige regelgeving moderniseren en aanpassen aan de realiteit van vandaag. De bestaande regelgeving dateert grotendeels van 2004 en is volgens de Vlaamse Regering onvoldoende afgestemd op de maatschappelijke, juridische en organisatorische evoluties binnen de uitvaartsector.

De conceptnota, die recent werd voorgesteld aan de Vlaamse Regering, vormt de basis voor een nieuw decreet dat de volledige lijkbezorgingsketen moet omvatten: van de periode vóór het overlijden tot en met de uiteindelijke lichaamsbestemming.

WAAROM EEN NIEUW DECREET?

Uit overleg met verschillende stakeholders uit de sector – waaronder Funebra, Uitvaartunie Vlaanderen, VVSG, Burgerzaken Vlaanderen, Domus Medica en vertegenwoordigers van begraafplaatsbeheerders – blijkt dat de huidige regelgeving op verschillende vlakken tekortschiet.

De Vlaamse overheid verwijst onder meer naar:

- het ontbreken van duidelijke definities van kernbegrippen;
- een gebrek aan algemene principes rond behoorlijke lijkbezorging;
- de nood aan meer transparantie in tarieven en kostenstructuren;
- commerciële praktijken en zogenaamde “fluisterdeals”;
- de hervorming van de tweede medische schouwing bij crematie.

Volgens de conceptnota volstaat het daarom niet langer om het bestaande decreet aan te passen. Vlaanderen kiest bewust voor een volledig nieuw decreet.

NIEUWE BASISPRINCIPES

Het toekomstige decreet zal vertrekken vanuit een aantal algemene beginselen van behoorlijke lijkbezorging. Het waardigheidsbeginsel loopt daarbij als rode draad doorheen de volledige regelgeving. Respect voor de overledene, de laatste wilsbeschikking en de nabestaanden staat centraal. Daarnaast wil Vlaanderen expliciet optreden tegen commerciële praktijken die volgens de conceptnota afbreuk doen aan een waardige lijkbezorging. Er wordt onder meer verwezen naar:

- fluisterdeals tussen uitvaartondernemers, ziekenhuizen en woonzorgcentra;
- commerciële afspraken rond crematievolumes;
- situaties waarbij de vrijgave van een lichaam afhankelijk wordt gemaakt van betaling.

Ook transparantie over prijzen en tarieven wordt een belangrijk aandachtspunt. Zowel publieke als private actoren zullen duidelijkheid moeten geven over hun kostenstructuur.

KETENBENADERING

Een opvallende keuze is de opbouw van het nieuwe decreet volgens een ketenbenadering. Dat betekent dat de regelgeving de volledige uitvaartketen zal volgen:

- de periode vóór het overlijden;
- de periode tussen overlijden en lichaamsbestemming;
- de periode vanaf de lichaamsbestemming.

Het decreet zal daardoor niet enkel focussen op begraven en cremen, maar ook op onderwerpen zoals:

- laatste wilsbeschikking;
- lijkvervoer;
- opbaring en bewaring;
- crematoria;
- concessies;
- ontgravingen;
- asbestemmingen;
- beheer van begraafplaatsen.

HERVORMING TWEEDE MEDISCHE SCHOUWING

Een van de meest opvallende voorstellen is de hervorming van de tweede medische schouwing bij crematie.

Uit een steekproef van het Agentschap Binnenlands Bestuur blijkt dat bij meer dan 7.300 tweede schouwingen geen

enkele keer de vaststellingen van de eerste arts werden tegengesproken. Volgens de Vlaamse overheid toont dit aan dat de huidige procedure haar oorspronkelijke doel voorbijschiet. Daarom wordt gewerkt aan een alternatief systeem met een eerstelijnschouwarts en een uniforme checklist voor laagcomplexiteit lijkschouwingen.

NIEUWE ONTWIKKELINGEN

De conceptnota houdt ook rekening met nieuwe maatschappelijke evoluties en alternatieve vormen van lijkbezorging.

Zo lopen momenteel wetenschappelijke onderzoeken naar:

- aquamatie (alkalische hydrolyse);
- veraarding onder gecontroleerde omstandigheden.

Daarnaast besteedt Vlaanderen expliciet aandacht aan stilgeboren kinderen, sterrenweides, natuurbegraafplaatsen en de waardige uitvaart van behoeftigen.

WAT BETEKENT DIT VOOR DE SECTOR?

Met het nieuwe decreet wil Vlaanderen komen tot een duidelijker, uniformer en afdwingbaar kader voor alle actoren binnen de lijkbezorgingsketen. Het decreet zal gelden voor onder meer uitvaartondernemers, crematoria, lokale besturen, ziekenhuizen, woonzorgcentra en vervoerders van stoffelijke overschotten.

De conceptnota wordt nu verder uitgewerkt in een voorontwerp van decreet, dat in het najaar van 2026 aan de Vlaamse Regering moet worden voorgelegd. ■■■

Zorg voor families, ook na verlies

Word COMO partner

*Bied draagkrachtige overlijdensbijstand
als begrafenisondernemer*

Contact:

+32 (0)23 133 766

info@comopolis.be

*Belgische levenslange verzekering ontwikkeld door Cares
Assistance, erkend door het FSMA als gevolmachtigde
onderschrijver 0883.745.125 met de Belgische verzekeraar
Patronale Life (levensverzekering - tak21)
en Axa Assistance (aanvullende bijstand - tak 18).*

Comopolis NV

Louizalaan 143/4, 1050 Brussel - www.comopolis.be
Ondernemingsnummer: BE0.832.979.976 - FSMA: 108613 A
V.U. Steve Metior, Louizalaan 143/4, 1050 Brussel

BOUWEN AAN EEN TOEKOMSTGERICHTE FUNCTIECLASSIFICATIE

De sector werkt vandaag nog met een functieclassificatie die teruggaat tot de jaren tachtig en intussen verouderd is. Sindsdien zijn functies inhoudelijk geëvolueerd, zijn verantwoordelijkheden verschoven en is de werking van de sector veranderd. De bestaande classificatie sluit daardoor niet meer aan bij de huidige realiteit.

Om die reden heeft het Waarborg en Sociaal Fonds voor de Begrafnisondernemingen, Fonds 320, beslist om een nieuwe functieclassificatie uit te werken, afgestemd op de sector zoals die vandaag georganiseerd is. Als basis voor dit traject werd een protocolakkoord afgesloten tussen de sociale partners. Voor de begeleiding van het project werd beroep gedaan op Optimor, dat werkt volgens de ORBA-methodiek.

Voor de inhoudelijke uitwerking werd een technische werkgroep samengesteld, met vertegenwoordigers van de werknemersorganisaties (ACV en ABVV),

een patronale vertegenwoordiging vanuit Funebra en jullie sectorconsulent als neutrale deelnemer met expertise in de uitvaartsector. Daarnaast werd een stuurgroep opgericht die instaat voor de opvolging en de validatie binnen het paritair comité.

WAT IS EEN FUNCTIECLASSIFICATIE?

Een functieclassificatie is een methode om functies objectief te vergelijken en in te delen op basis van hun inhoud. Daarbij wordt niet gekeken naar de persoon die de functie uitoefent, noch naar anciënniteit of prestaties, maar

uitsluitend naar de functie zelf: het doel, de verantwoordelijkheden, de vereiste kennis en vaardigheden en de werkomstandigheden.

Op basis van deze elementen worden functies gewogen en ingedeeld in klassen. Dit vormt de basis voor een coherent en verdedigbaar loonbeleid op sectorniveau.

WAT IS EEN FUNCTIEOMSCHRIJVING?

De functieomschrijving is de kern van het hele systeem. Het gaat om een resultaatgerichte beschrijving van een functie, die duidelijk maakt waarom de functie bestaat en wat ze moet realiseren.

Een goede functieomschrijving beschrijft onder meer het doel van de functie, de belangrijkste resultaatgebieden, de vereiste kennis en vaardigheden en de context waarin de functie wordt uitgeoefend.

Belangrijk is ook wat een functieomschrijving niet is; het is geen takenlijst, geen beschrijving van een persoon, geen weergave van één specifieke onderneming en geen opsomming van dagelijkse handelingen. Het gaat telkens om een **algemene, sectorale referentie** die herkenbaar moet zijn voor alle ondernemingen.

HOE VERLOOPT HET PROCES?

De opbouw van een sectorale functieclassificatie gebeurt stapsgewijs en gestructureerd:

1. Opmaak van functieomschrijvingen

Op basis van de realiteit in de sector worden functies beschreven in een uniforme structuur. Om dit te realiseren werden 4 uitvaartondernemingen bezocht, 2 in Vlaanderen en 2 in Wallonië. Het ging telkens om een kleine en een grote uitvaartonderneming.

2. Validatie door het terrein

Werkgevers en werknemers toetsen de omschrijvingen op correctheid en herkenbaarheid.

3. Aanpassingen door de technische werkgroep

Feedback van het terrein wordt verwerkt en de functieomschrijvingen worden gefinaliseerd.

4. Validatie en goedkeuring

De aangepaste functieomschrijvingen worden voorgelegd aan de stuurgroep en gevalideerd binnen het paritair comité.

5. Opmaak van de functiematrix

Alle functies worden naast elkaar geplaatst om hun onderlinge verhoudingen zichtbaar te maken.

6. Analyse en waardering (ORBA-methodiek)

De functies worden objectief geanalyseerd en gewogen op basis van vaste criteria zoals bijdrage, beslissingen, vereisten en context.

7. Indeling in klassen

Op basis van deze analyse worden functies ingedeeld in categorieën.

8. Implementatie in de sector (CAO)

Na ondertekening van de cao worden ondernemingen verantwoordelijk voor het indelen van hun concrete functies binnen dit kader.

- maakt functies onderling vergelijkbaar
- zorgt voor een transparante en consistente loonstructuur
- ondersteunt ondernemingen in hun HR-beleid

Maar dit kan alleen als de basis klopt. Daarom is de voorbije fase van validatie van de functieomschrijvingen zo cruciaal.

TOT SLOT

Vandaag worden er nog geen beslissingen genomen over de lonen. Momenteel ligt de focus volledig op de uitwerking van een duidelijke en hedendaagse functieclassificatie. De bespreking van de loonstructuur volgt in een latere fase binnen het sociaal overleg. Daarbij zullen de verschillende functies en de sectorrealiteit zorgvuldig worden bekeken om tot evenwichtige afspraken te komen. ■■■

WAAROM IS DIT BELANGRIJK?

Een goed uitgewerkte functieclassificatie:

- creëert duidelijkheid over functies en verwachtingen

DES MÈRES AMÉRICAINES RECUEILLENENT DE LA 'TERRE SACRÉE' AU CIMETIÈRE MILITAIRE DE WAREGEM

Au cimetière militaire américain Flanders Field American Cemetery and Memorial à Waregem, une délégation des American Gold Star Mothers a recueilli de la terre qui sera ensuite utilisée dans la restauration d'un monument commémoratif de guerre aux États-Unis.

Les American Gold Star Mothers sont une association américaine regroupant des mères dont un fils ou une fille est décédé(e) pendant son service militaire. L'organisation a vu le jour peu après la Première Guerre mondiale afin de permettre aux proches de soldats tombés au combat d'entrer en contact et de se soutenir mutuellement. Son nom fait référence à l'étoile dorée que les familles accrochaient autrefois à leur fenêtre en mémoire d'un militaire disparu.

Lors de leur tournée des cimetières militaires américains en Europe, cinq mères ont fait halte à Waregem, où reposent des soldats américains de la Première Guerre mondiale. Outre un moment de recueillement, elles y ont également prélevé de la terre du cimetière. Cette « terre sacrée » sera mélangée à de la terre provenant de six autres cimetières américains en France pour la restauration du Sacred Soil Marker, situé au Arlington National Cemetery.

Ce monument a été conçu à l'origine par le Français Gaston Deblaise et contient

de la terre provenant de champs de bataille européens où des soldats américains ont combattu pendant la Première Guerre mondiale, notamment en Alsace, en Champagne, dans la Somme et dans la région de l'Yser. Le monument a été retiré en 1938 après que des problèmes liés au béton eurent provoqué une grave érosion. Aujourd'hui, il est restauré dans le cadre du 250e anniversaire de l'indépendance des États-Unis.

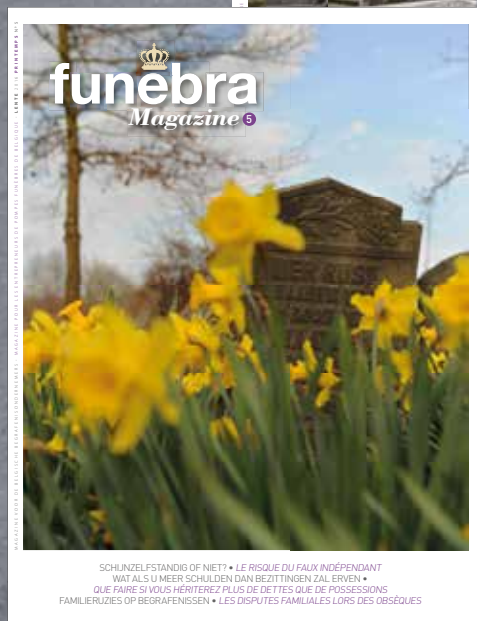
Pour les mères participantes, ce voyage revêt également une forte dimension émotionnelle. Beaucoup voient dans les tombes des soldats tombés au combat un écho à leur propre perte. En ramenant de la terre des champs de bataille européens aux États-Unis, elles souhaitent entretenir le souvenir des disparus et rapprocher d'autres familles de leur fils ou de leur fille décédé(e).

Selon les organisateurs, la présence des Gold Star Mothers rend l'histoire tangible. Bien que les voix des mères de la Première Guerre mondiale se soient tues, les récits des proches d'aujourd'hui permettent de maintenir visible la dimension humaine de la guerre et du deuil. ■■■

6 bonnes raisons de publier une annonce dans le *Magazine* funebra

- 1 Funebra est le magazine de la Fédération Royale des Entrepreneurs de Pompes Funèbres de Belgique
- 2 Vous améliorez la notoriété de vos marques et produits existants
- 3 Vous pouvez présenter vos innovations
- 4 Le magazine Funebra s'adresse à un public qui représente pour vous un intérêt commercial : nos lecteurs sont des chefs d'entreprise, des membres de direction et des entrepreneurs professionnellement actifs dans les entreprises des pompes funèbres et les crématoriums.
- 5 Les publicités dans le magazine Funebra renforcent votre visibilité et votre image de marque.
- 6 Vous atteignez tous les entrepreneurs funéraires et crématoriums.

N'hésitez pas à contacter info@funebra.be pour obtenir les tarifs publicitaires ou des informations complémentaires.

ELKE EERSTE INDRUK TELT

PROFESSIONELE COMMUNICATIE BIJ SOLLICITATIES EN EERSTE CONTACTEN

De uitvaartsector is een sector van vertrouwen, discretie en menselijk contact. Dat geldt niet alleen in de begeleiding van families, maar ook in de manier waarop ondernemingen omgaan met sollicitanten en eerste contacten van kandidaat-medewerkers.

In een arbeidsmarkt die steeds diverser wordt, groeit ook de aandacht voor gelijke kansen, professionele communicatie en objectieve selectieprocedures. Overheden en onderzoeksinstanties bekijken vandaag in verschillende sectoren hoe ondernemingen reageren op sollicitaties en telefonische contacten van kandidaten met uiteenlopende profielen.

WAT ZIJN MYSTERY CALLS EN CORRESPONDENTIETESTEN?

Sommige instanties maken gebruik van zogenaamde "mystery calls" en "correspondentietesten" om na te gaan hoe ondernemingen omgaan met eerste contacten van kandidaten.

Bij correspondentietesten worden bijvoorbeeld twee fictieve sollicitaties

verstuurd met een vergelijkbaar profiel, maar met een andere naam, leeftijd of achtergrond. Bij mystery calls wordt telefonisch contact opgenomen om te bekijken hoe een onderneming reageert op bepaalde vragen of kandidaat-profielen.

Deze methodieken worden gebruikt om na te gaan of kandidaten op een

VAKJARGON

Mijn Nederlands
is goed hoor!

Ah prima, ik ben als de
dood voor taalfouten!

gelijke en professionele manier worden behandeld tijdens de eerste fase van een sollicitatieproces.

SPECIFIEKE REALITEIT VAN DE UITVAARTSECTOR

De uitvaartsector blijft een bijzondere sector waarin naast technische competenties ook menselijke vaardigheden, discretie, neutraliteit, flexibiliteit en communicatie een belangrijke rol spelen. Ook taalvaardigheid en omgang met families zijn in veel functies essentieel.

Dat neemt niet weg dat eerste contacten met kandidaten steeds professioneel,

respectvol en objectief moeten verlopen. Een korte telefonische reactie, een antwoord op een spontane sollicitatie of de formulering van een vacature bepaalt vaak mee hoe een onderneming en de sector worden ervaren.

BEWUST OMGAAN MET COMMUNICATIE

Veel ondernemingen handelen vandaag al op een correcte en respectvolle manier. Toch loont het de moeite om af en toe stil te staan bij de formulering van vacatures, reacties op spontane sollicitaties, telefonische contacten en de manier waarop beslissingen rond aanwerving worden gecommuniceerd en gemotiveerd.

Een professionele en doordachte aanpak beschermt niet alleen de onderneming, maar versterkt ook het imago van de volledige sector.

RESPECT ALS BASIS

De uitvaartsector bouwt dagelijks aan vertrouwen bij families in vaak moeilijke omstandigheden. Diezelfde professionele houding begint ook bij het eerste contact met toekomstige medewerkers.

Een respectvolle reactie kost weinig tijd, maar maakt een groot verschil ; voor de kandidaat, voor de onderneming en voor de uitstraling van onze sector. ■■■

4-kister / 4-cercueils

Werk slimmer / Travaillez plus intelligemment

- ✓ 1 chauffeur
- ✓ 1 wagen/véhicule
- ✓ kosten- en tijdsbesparend
économie de coûts et de temps
- ✓ transport naar het crematorium
transport vers le crématorium
- ✓ ophaling lege kisten
récupération de cercueils vides

T: +32 9 252 57 07 | E: info@thormes.be

Leemstraat 26 | 9820 Merelbeke-Melle | België